

ČASOPIS

SPOLEČNOSTI PŘÁTEL STAROŽITNOSTÍ ČESKÝCH V PRAZE.

Ročník V.

REDAKTOR: DR. J. V. ŠIMÁK.

Číslo 4.

OBSAH:

J. V. Zelízko: Výsledek letošního výzkumu předhistorického na „Hradišti“ u Strakoníc. (Se 2 vyobrazeními)

Matouš Václavek: Examen blouznivce náboženského Josefa Seidla. Před právem Vsetínským v červenci 1736.

P. Jos. Hájek: Názvy tratí, polí, lesů, skal a cest na farnosti Jenišovické u Turnova.

Ant. Materka: Staročeské průpovědi. S titulních listů početních knih horních.

Dr. K. V. Adámek: Kostel ve Svatce. (S 1 vyobrazením.)

Ant. Sládeček: Ze Semčic v Boleslavsku.

Selská privilegia: *Jan Topič*: Z panství Drslavského. — *P. Fr. H. Žundálek*: Z panství Českodubského.

Th. Antl: Příspěvky místopisné.

Různé zprávy.

Literatura.

Ze Společnosti přátel starožitností českých v Praze.

V PRAZE.

NAKLADEM SPOLEČNOSTI PŘÁTEL STAROŽITNOSTÍ ČESKÝCH V PRAZE.

TISKEM F. ŠIMÁČKA.

1897.

Časopis vychází čtyřikrát za rok a jest zasilán všem členům Společnosti zdarma. Administrace a expedice jest na *Král. Vinohradech, Sázkavská ul. č. 14 nové*.

Výňatek ze stanov Společnosti:

§. 8. lit. c) Každý člen jest povinen, zaplatiti spolkovému pokladníkovi svůj členský příspěvek nejdéle do konce března každého roku; kdož by opomenul tak učiniti v uvedené lhůtě, podrobuje se tomu, aby pokladník vyzvedl na jeho útraty členský příspěvek poštovským příkazem. Příspěvky členské přijímá pokladník, Ed. Bufka, Král. Vinohrady, Sázkavská ulice číslo 14 n.

Obrazy jak z «Časopisu» tak z přílohy znakové reprodukovati nebo požití jich k jakémukoli účelu jest dovoleno pouze se svolením správního výboru Společnosti. Při čerpání ze slovesné části budíž vždy **doslovně** uveden úplný titul «Časopisu».

Nestačíme upozorňovati

na oznámení, otištěná na všech stranách obálky, kdež uvedeno, ~~že~~ **kterak** a **na koho** ~~je~~ jest adressovati rozličné zásilky pro Společnost a kdež otištěn seznam všech spisů i ročníků «Časopisu», Společností vydaných. Na obálce vůbec

jsou dány odpovědi

na přečetné dotazy, jichž zodpovídání zabírá času pracím **důležitějším**, i nelze proto na ně odpovídati.

Číslo 1. „ČASOPISU“ na rok 1898.

vyjde určitě do konce března.

Nové vydání znakové přílohy.

Abychom vyhověli četným poptávkám, vydali jsme znovu **znakovou přílohu**, připojenou k úplně rozebranému II. roč. «Časopisu». Cena vkusně upraveného výtisku zl. 1.—. Na objasněnou uvádíme, že znaková příloha počala vycházeti při II. ročníku «Časopisu», v němž vyšla č. 1.—9. znaků rodových a č. 1.—6. znaků městských, jež teď jsou vydána znovu. Ve III. ročníku «Časopisu» vydána znaků rodových č. 10.—21., znaků městských č. 7.—13.; v ročníku IV. pak vyšla č. 22.—34. rodů a č. 14.—21. měst. Kdo si přeje celé dosud vydané přílohy znakové, koupí za zl. 1.— nově vydanou část z ročníku II., a úplný III. i IV. ročník «Časopisu», každý za zl. 2.—.

Za sníženou cenu zl. 4.—

obdrží toto vše každý z P. T. členů, kdo učiní objednávku **do konce května 1898**. Při objednávkách račeť poslati peníze **na adresu pokladníkovu** napřed poštovním poukázkou. Dobírkou nebo na úvěr nelze zasílati.

Správní výbor.

Zpráva redakční.

Laskavou péčí přispívatelů dostalo se Časopisu hojně látky tolik, že bezpečně by vystačila na rok listu dvakrát objemnějšímu. Poněvadž pak nutno přihlížeti nejen k pořádku časovému, ale též k souměrnosti v rozvrhu látky, redakce prosí zdvořile svých přátel za prominutí, prodleno-li bude s publikací. Dojdet dojísta na všechny, byť ne hned.

ČASOPIS SPOLEČNOSTI PŘÁTEL STAROŽITNOSTÍ ČESKÝCH V PRAZE.

Časopis jest vydáván pouze členům Společnosti a to zdarma. — Expedice jest na Král. Vinohradech, Sázavská ul. č. 14. n.

Číslo 4.   Vydáno v prosinci 1897.   Ročník V.

Výsledek letošního výzkumu předhistorického na „Hradišti“ u Strakoníc.

J. V. Želízko.¹⁾

Vrch „Hradiště“ (600 m. v.) na levém břehu řeky Volyňky mezi vesnicemi Strunkovici a Zborovici u Strakoníc byl již popsán na několika místech, ponejvíce prof. Woldřichem,²⁾ jenž předhistorické toto hradiště podrobil důkladnému prozkoumání.³⁾

Dle mínění prof. Woldřicha poukazují střepty tuhové, zde jím nalezené, asi na dobu t. zv. duchcovskou či la tenskou, ostatní však střepty na určito prý jsou z mladší doby.

Zdá se, že i toto hradiště, jak lze souditi, spadá do 6. století po Kr., zbudováno jsouc nejspíše národem slovanským.

O minulých prázdninách prohlížel jsem „Hradiště“, hledaje nějakých zajímavých starožitností. Snaha má i práce nebyly marny. Již před tím, navštívil říd. učitele p. Fialu v Nihošovicích u Volyně, obdržel jsem od něho serii zdobených střepů z „Hradiště“, což dalo mi podnět, bych i po jiných zde pátral.

Střepty panem říd. uč. Fialou, jakož i mnou nalezené jsou typické svým ornamentem, odpovídající zřejmě typu valovému či hradištnému. Robeny jsou z části v ruce, z většího však dílu na kole.

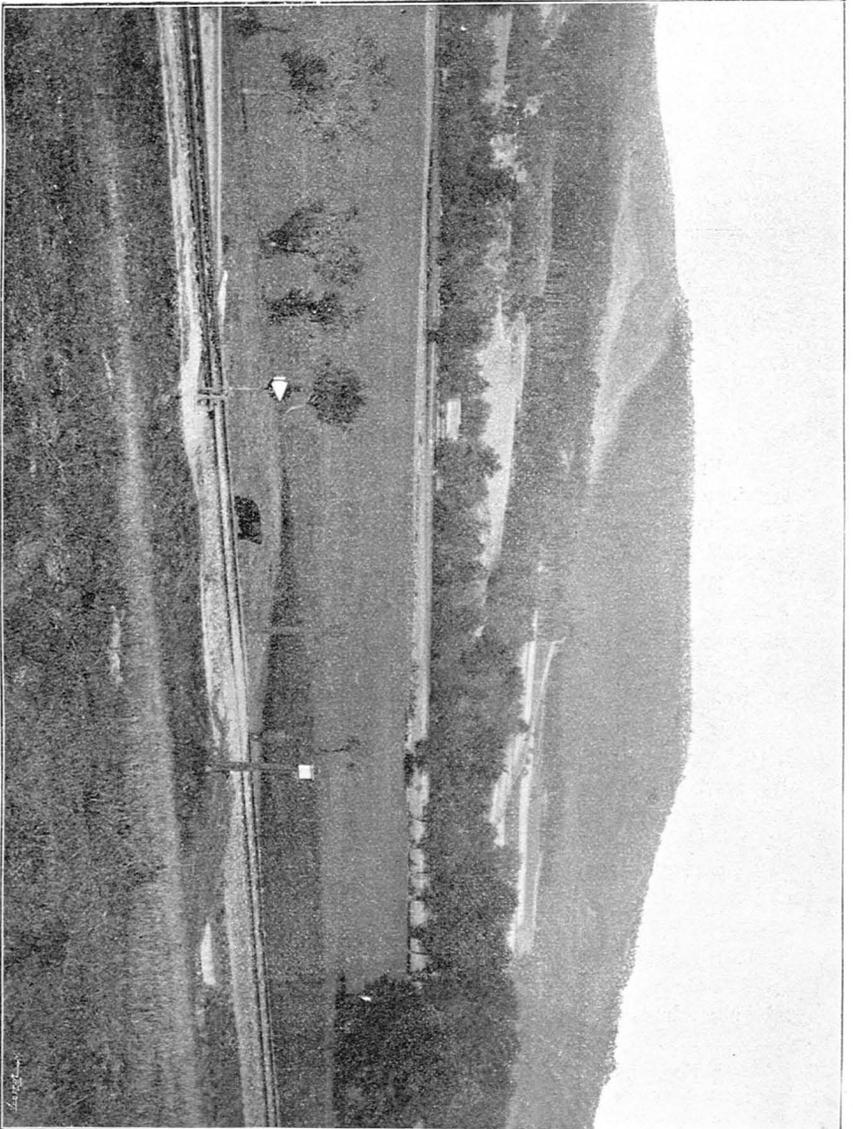
Inventář, podobný svým zdobením těmto střepům, vykazují soudobé nálezy jak z Čech, tak i odjinud. Jsou to zvláště nádoby, zdobené charakteristickou vlnovkou, zhusta užívanou.

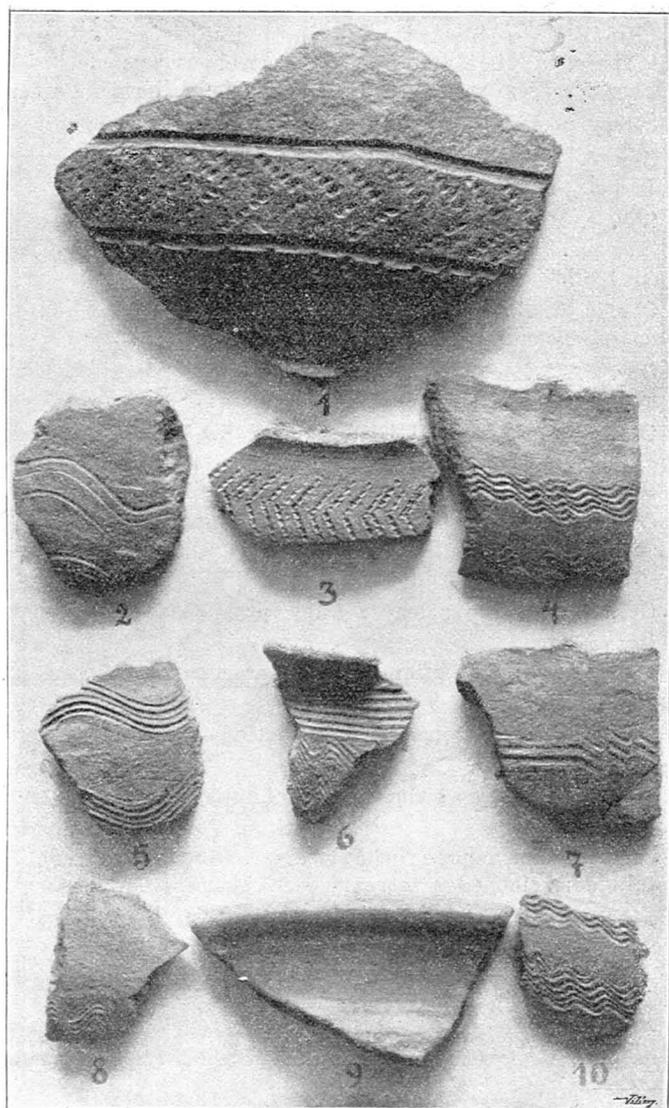
¹⁾ Fotografie jakož i snímka střepů zhotovena jest mým přítelem c. k. berním adjunktem panem Karlem Laminou ve Volyni. — Snímka s pohledem na „Hradiště“ jest z fotografického atelieru pana Františka Leitla ve Volyni.

²⁾ Verschlackte Steinwalle und andere urgeschichtliche Bauten in der Gegend von Strakonice, von Prof. Dr. J. Woldřich. Sep.-A. aus Nr. 7, Bd. IV., der Mitth. der Anthrop. Ges. in Wien 1874. — Wallbauten im südwestlichen Böhmen, von Prof. Dr. J. Woldřich, Ibid., Nr. 8—9, 1875.

³⁾ O složení několika hradišť jihočeských. Píše Dr. J. N. Woldřich. Český Lid, roč. II., č. 1.

Pohled na «Hradiště» u Strakonice.

Předhistorické střepy z »Hradiště« u Strakonice.

Jednoduchá i mnohonásobná vlnovka na „Hradišti“ strakonickém převládá, aneb hojný jest též ornament z přímek čerchaných, do úhlu spadajících.

„Hradiště“ u Strakonic zajímavo jest svým jediným valem, z části spečeným, běžícím okolo. Kterým způsobem dělá se stavba tato, jakož i spečení valů, ukazuje práce Woldřichova v Českém Lidu.

Střepy poslední dobu zde nalezené jsou následující:

Obr. č. 1. Střep nádoby hliněné, promíchaný prachem uhelným. Silný 9 mm.

Obr. č. 2. Střep do červena pálený, z hlíny promíchané většími zrnky kamene. S ozdobou nejobyčejnější. (Podobný též i Woldřich vyobrazil.) Silný 9 mm.

Obr. č. 3. Zdobený střep, do hněda pálený, z hlíny uhelným prachem promíchané. Silný 5 mm.

Obr. č. 4. Zdobený střep, do tmavohněda pálený, z hlíny uhelným prachem promíchané. Nestejné síly mezi 4—6 mm.

Obr. č. 5. Střep zdobený nejobyčejnější vlnovkou charakteristickou, zde obježovanou. Pálený do červena, s příměsky písku. Silný 9 mm.

Obr. č. 6. Okraj nádoby, mnohonásobnou vlnovkou zdobený a s přímočárným ornamentem kolem hrdla. Okraj nádoby vyhrnutý. Pálený do světlohněda. Silný 7 mm.

Obr. č. 7. Střep pálený z hlíny, promíchané uhelným prachem. Silný 6—7 mm.

Obr. č. 8. Černý střep z hlíny, promíchané prachem uhelným, zdobený vlnovkou. Silný 7 mm.

Obr. č. 9. Okraj nádoby, jistě středověké, jakých též i Woldřich našel.

Obr. č. 10. Střep s vlnovkami, z hlíny pálený promíchané uhelným prachem.

Mimo to jiné množství středověkých střepů. Hojně zde byly též kosti tura domácího (*Bos taurus*) se známkami po tříštění.

S hradištěm tímto souhlasí nejspíše i ono hradiště na „Věnci“ u Elčovic, jež Woldřich ve výše zmíněných publikacích též popisuje, jakož i já jsem z něho popsal nález kamenného mlýnku¹⁾ a pojednal o svém výzkumu zde, v „Příspěvech anthropologické společnosti ve Vídni“.²⁾ Ve své práci Woldřich též podává 4 vyobrazení střepů z hradiště strakonického, s vlnovkou a přímočárným ornamentem.

¹⁾ Časopis Společnosti přátel starožitností českých v Praze III. roč. 1. seš.

²⁾ Beiträge zur Kenntniss des Steinwalles auf dem Berge: „Věneček“ bei Čkyně in Südböhmen. Mittheil. der Anthrop. Ges. in Wien 1897. Nr. 1.

Examen blouznivce náboženského Josefa Seidla.

Před právem Vsetínským v červenci 1736.

Matouš Václavek.

Z dob lidové spravedlnosti na Vsetínsku máme některé exekuce dílem zaznamenány, dílem ústním podáním zachovány; o dvou z nich zprávy se čtenářem sdělujeme. ¹⁾ V pamětní knize katolické fary čteme, kterak za faráře Jakuba Italyho (1654.—1681.) „jistý Josef Seidl pro odpadnutí od víry katolické byl stat“. — Kterého roku a dne exekuce na něm provedena, není naznačeno. Na útraty při „inkvisici“ jeho vzniklé bylo jeho pole (Křížové) v ceně 40 zl. odhadnuto. Ale farář Italyho vrátil pole příbuzným jeho s tou toliko výjimkou, aby každoročně zaň (za faráře) dávali sloužití dvě mše sv., začež přišlo dávati každému faráři na ně 34 kr. (nadání Italyho).

Divnou náhodou a trpkým osudem stihla i vnuka téhož Seidla podobná krvavá exekuce r. 1737., jehož jméno bylo též Josef. Oba Seidlové pocházeli z čísla dom. 168 n. (122 st.). Tomuto Josefovi kladlo se za vinu, že porubal kříž dřevěný, který stával blíže jeho domu (u prostředního šenku, nynější „Snahy“), pak že shodil svatý obraz u „Žebračky“ (na silnici k Ústí), maje to vše za „modly“, dále že bránil lidem choditi do kostela a dávati děti křtiti a j. Examen (výslech), který se s ním dál r. 1736. u hrdelního práva, máme zachovaný cele. Obžalovaný jeví tu velikou sečtelost Písma svatého, ale nepostihnuv ducha jeho všude lpí na literě. Ostatně dosti dobře a někde i trefně se hájí. Soudcové pak jeho jsou prostí občané, kteří rozhodují zde o velmi vážných záhadách theologických, o nichž i nejbystřejší theologové našeho věku mírně a zdrženlivě se vyslovují.

Slyšme některé otázky a odpovědi:

Otázka:	Odpověď:
Josefe, jak jste stár?	Okolo 40 let.
Jaké jste víry?	V Pána Boha živého věřím, jak ráčil přikázat skrze Mojžíše služebníka.
Věříte-li také podle svaté církve římsko-katolické v Trojici sv., v Boha Otce, Syna a Ducha svatého?	Věřím v samého Boha živého, jak jest v přikázání: Kromě mne samého nebudeš mít Boha jiného!
Věříte-li také, že Kristus Pán, druhá osoba v Trojici sv., v život Panny Marie se vtělil, člověkem se narodil a za nás na dřevě kříže smrt podstoupil?	To byl sám Bůh, však máte židy, proč jich netrescete?

¹⁾ Viz mé Dějiny Vsetína, str. 260—266.

- Otázka: Odpověď:
- Věříte-li, že Kristus Pán při poslední večeři velebnou svátost ustanovil? To je pravda, ale chléb a ne oplatky, ten, který má každý hospodář na stole, tomu má býti poklona.
- Také-li jste někdy chléb psům házel? Co je po vaší řeči!
- Každý-li chléb tělo Boží? Povězte vy mi, proč Pán Bůh pravil: Nepožádáš manželky bližního svého?...
- Věříte-li, že přestupující příkázání Boží k věčnému zatracení odsouzení jsou? Pán Bůh praví na druhém místě, že kdož se obrátí v pokání, spasení dojde.
- Poněvadž tedy Kristus Pán na kříži umřel a trpěl, tož i jeho obraz a ten kříž ctíti máme? Dřeva ne! Také dva lotři byli na kříži ukřižováni!
- Proč pak ale, když toho dřeva a kříže ctíti nechcete, proč mu pokoje nedáte, a proč jste zdejší kříž u mostu porubal? Proto, že Pánu Bohu náleží úcta a poklona.
- NB. Item mluvil ve vězení před lidmi: Za to mi života vzíti nemohou, co já mluvím, než bojím se, že mne někde dají do vězení. a že mne hladem umoří. Dále praví lidé, že já rozumu nemám, to nech sobě nemyslí!...
- Proč pak jste ten kříž v Liptáli kyjem udeřil? To pravda není, než jinde jsem já poházel obrazy. Nepatří modlám a rytinám poklona!
- NB. Bylo to oznámeno, že by ten kříž udeřil, ale v pravdě nevnalezlo se to.
- Kde jste vy ty obrazy poházel? U žebračí studánky.
- Proč pak jste ten obraz Panny Marie tam shodil a potrhal? Proto že je to proti příkázání Božímu.
- Také-li věříte v křesťanské pozdravení, které Jeho Svatost papežská uděliti ráčila: Pochválen buď Ježíš Kristus, a na poděkování: Amen? Nebylo nijakého pozdravení, když byl Mojžíš!
- Poněvadž vy tedy něco ze Starého a něco z Nov. Zákona věříte, povězte vy mi, jaké jste víry? Kdo bude plnit příkázání Boží, nebude ho Pán Bůh soudit ..
- Také-liž máme obrazy ctíti a je ve vážnosti míti? Do peci s nimi, to co lidská ruka udělala.

Otázka:

Také-liž máme ctíti, jako je svatý Jan Nepomucký nebo jiné těm podobné vystavené (obrazy)?

Věříte-liž také, že svátost a sv. pokání potřebné jest k spasení?

Komuž tedy patří aneb má moc pokání za hříchy ukládati?

Kdo má moc dítě pokřtiti?

Také-li má někdo jiný tu moc kromě otce dítě pokřtiti?

Kdyby matka byla tak nemocná, že by sehou vládnouti nemohla, nebo by snad umřela a otce by doma nebylo, kdo pak má moc dítě pokřtiti?

Býval-li ste u Vaška Slováčka na Jasence?

Je-liž tomu tak, že ste jemu a jeho ženě i čeládce zakazoval do kostela choditi?

Proč jste jim zakazoval do kostela chodit?

Máme-li se pak za ty modliti, kteří už zemřeli?

Věříte-li také, že ti, kteří dobře činili, přijdou do života věčného, a ti, kteří zle, na zatracení věčné?

Proč pak jste zakazoval také u Šašků, jako jinde, aby děti křtiti nedávali, než aby každý sám sobě pokřtil?

Odpověď:

To kylhofem rozlomit! Nenáleží kameni poklona.

To Pán Bůh praví, že bude větší radost nad jedním hříšником pokání činícím, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří je nepotřebují.

Má člověk sám sobě ve svém svědomí se znající pokání uložit.

Otec tělesný má pokřtiti dítě své, neb Adamových synů ani Noemových nekřtil žádný!...

Nevím dojistá, ale myslím, že matka může také jméno dáti.

Mluvíte, čemu sami nerozumíte!

(Nechtěl nic odpovědět) —

Co je po vašich řečech, vždyť já v tom i před vámi stojím, a volal jsem mnohokrát z rathúza, aby do kostela nechodili...

Proto že jsou tam modly, a to nemá být...

To vám nemohu dát odpovědi; však máte učitele, ptejte se jich, vy mého učení nechcete a já vašeho!

To já nevím, však pravím, že máte učitele!

Proto že křtí zle; nebo Pán Bůh neporučil soli dávat, až dítě křičí, než poručil: jdouce po všem světě, křtíte ve jménu Otce, Syna i Ducha svatého. A za druhé, proč nekřtí moravsky, aby každý rozuměl, však oni umíja žádat moravsky, když jim co patří. Atd. atd.

Výslech se Seidlem se dál v červenci r. 1736. (poslední dne 13.). Dle „ortele vysoké král. appellací v Praze“ byl Jos. Seidl dne 9. měs. srpna r. 1737. přes to, že v protokole poznačen jako „pomatený“ — mečem stát!

Názvy tratí, polí, lesů, skal a cest¹⁾ na farnosti Jenišovické u Turnova.

Sebral P. Jos. Hájek.

Borek, Záborčí,	Na bahně.	Na červince.
Křížky.	Na bubnech.	Na čihadlech.
Černá díra s.	Na drahách.	Nad drahou.
Červený kopeček.	Na klínech.	Na kamenci.
Čihadla.	Na křemelici.	Na klínách.
Dlouhá hona.	Na podraží.	Na lomenici.
Drábovna s.	Na topolce.	Na přihoně.
Foukavá díra s.	Na vobečku.	Na rybníce.
Kočárek s.	Na zádech.	Na úlehlíně.
Kotel s.	Na zahumení.	Na zadkách.
Kozí hřbet.	Ostrůvek.	Na zahumení.
Křížovka c.	Ostružnice c.	Prostřední vápenník.
Liščina l.	Podhajské pole.	Stráň.
Mravenčí kopeček.	Poříčí.	Stráňka.
Palouka.	Trhovka c.	Škarpa.
Poříč.	U koně.	U jámy.
Rendlík.	U topolu.	U potoka.
Studený dol s.	Velké palouka.	U revízku.
Valdousy l.	Voběšenec.	Velký vápenník.
V horeckém lese l.	Vošecké pole.	Za příkopem.
Voběšenec l.		
Vokolík.	Daliměřice.	Frydštejn.
Vondračka s.	Bělovna, dům.	Barborka, část vsi.
Zabitá rokel s.	Jalovčina l.	Boží muka c.
Zvonivá skála s.	Kamenec.	Bříza.
	Klína.	Buk.
Bukovina.	Paseka.	Červenice.
Borecká pole.	Rokle.	Dolčiny.
Čihadla.	Vescko.	Doleček.
Hadrovna, dům.	V teplíci.	Hlína.
Chocholka l.		Hřeben.
Chocholouš s.	Dolánky.	Hráz.
Metelka, hospoda.	Černava p.	Chocholka.
Malé palouka.	Malý vápenník.	Kopanina.

¹⁾ p. = pole, l. = les, s. = skála, c. = cesta, ostatkem tratí.

Krkavčina s.
 Mezi hájema.
 Nad zámkem.
 Pánův kříž.
 Pasička.
 Píska.
 Podháj.
 Podzámčí.
 Prakovna l.
 Přítka.
 Papek.
 Růtův buben.
 Skřípek.
 Smetí, část vsi.
 Stráň.
 Strž.
 Sutka.
 Šlák.
 Vejpřez, hospoda.
 Vich.
 Voděradsko.
 Vransko l.

Horky.

Na Skálově.
 Na stráni.
 U černé louže.
 U panského lesa.
 V rokli.

Jenišovice.

Činovsko l.
 Kněžsko l.
 Na bubnu
 Na černavě.
 Na čihadle.
 Nad roklem.
 Na execírce.
 Na chlumě.
 Na chmelnici.
 Na kocandě, býv. ho-
 spoda.
 Na pískách.
 Na zadkách.
 Na zdolíně.
 Paseka.
 Práhon.
 Splavsko.
 Steblík.

Šlák.
 U pramínku.
 U pyramku.
 V bažantnici l.
 Ve vodavách.
 Vostrova l.
 V roklich, část vsi.
 V seretíně.
 V strži.
 Zaboroví, část vsi
 Zahumení.

Kaškovice.

Chlum, část vsi.
 Jíva, část vsi.
 Na dolním pramínku.
 Na Finkově.
 Na pasiče.
 Na skaličce.
 Pod hájema.
 Prostředka.
 Rokle.
 Skříba.

U čapačky.
 U hájů.
 U hořeného pramínku.

Kozice.

Barvisko.
 Na Lažanště.
 U rokly.
 Zadka.
 Zahumení.

Kobylka.

Červinky.
 Na bačalkách.
 Na bobečku
 Na křemenci.
 Na močálech.
 Na pasekách.
 Na pískách.
 Na stráni.
 Pod drabama.
 Pod vrbou.
 Roviny.
 U hájku.
 U voběsence.

Loužek.

Na honečkách.
 Na hrubých honách.
 Na klinách.
 Na křemenci.
 Na kroužkách.
 Na obci.
 Na podskalfi.
 Na poříčí.
 Pod borovím.
 U Betléma.
 U Kačeny.
 U koutu.
 U medence.
 U olšovi.
 U tarásku.
 V dráze.
 Ve zdolíně.
 V kopánce.
 V ohnutině.
 V sadě.
 Za humny.

Ondříkovice.

Na černouště.
 Na červince.
 Nad peci.
 Na pískách.
 Na trhovce l.
 U bahna.
 U hůry.
 U práhonu.
 U půlátka.
 U semenice.
 U strže.
 V rokli.

Paceřice.

Na čtvrti.
 Na dlouhých.
 Na dolensku.
 Na hořensku.
 Na chlumě.
 Na kopánce.
 Na křížovce.
 Na Lažanskách.
 Na minouskách.
 Na perníčku, t. a do-
 mek.

Na pílátku p.
 Na Rohance.
 Na stekách.
 Na vrchách.
 U dolčin.
 U hatě.
 U krhovska.
 U rokle.
 U studnic, část vsi.
 U zátoky.
 Ve dráze.
 V kotli.
 Ve splavsku.
 Ve valech.
 V kotli.
 Za humny.

Sestroňovice.

Cinárkův kopeček.
 Na Barborce, část vsi
 (Anděl strážce).
 Na hlíně.
 Na kopci.
 Na Pelkovště.
 Na polůzi.
 Na Samkovně.
 Na snetí.
 Na vopálenici.
 Pod kuchyněj.
 Pod vobcej.
 U propadlýho zvonu,
 les, t.
 V kozlencích l.

Rohozec Malý.

Černava p.
 Na pískách.
 Na strání.
 Ulehlina p.
 Ungrovska, dvůr.
 V močidlech.
 Zadka.

Roudný.

Činovsko l.
 Dolčina.
 Na Činovště l.
 Na křídlech.
 Na prostředkách
 Na rodlantě.
 Na stráni.
 Okolnice.
 Podhorčí.
 Podzedníkovsko.
 Propadlice.
 Příčka.
 Skříba.
 Tabulka.
 U břizky.
 U příhona.
 V dolečích.
 Ve skříbech.
 V kolejích.
 Za humny.
 Zaponsko.
 Za výskou.

Vazovec.

Chudomely, mlýn.
 Krskova rokel l.
 Mejtí.
 Na bunčoše.
 Na ostrůvku.
 Na plánce.
 Na pomezí.
 Na stránce.
 Paseka.
 Pod hájkem.
 U bezednice.
 Ve strži.

Vodalnovice.

Nad rovinkou.

Na zdělní.
 Rovinka, část vsi.
 Skalička, část vsi.
 Zádraha.
 Zdolina.
 Vostrova l.

Voděradý.

Jírova trejba.
 Klína.
 Na bubně.
 Na koprackým l.
 Na vrchmezí.
 Převaha, část vsi.
 Stránka.
 Šopka.
 V kapradí domek.
 V kolejích.
 V kruhu domek.
 V sádku.
 Zdolina.

Žďárek.

Hádky l.
 Klensko l.
 Na hrabencích.
 Na hrádku.
 Na pískách.
 Na podlází.
 Na rovince.
 Na stádle, část vsi.
 Na valech.
 Pod hrobkou.
 Pod stráněmi.
 Prorostliny.
 V lazcech ¹⁾ l.
 Za humny.
 Zamlova hrobka.
 Zdělní.

¹⁾ V urbáři z r. 1608. les tento sluje »Vlast«

Staročeské průpovědi.

S titulních listů početních knih horních.

Ant. Materka.

V archivu horním na Vlašském Dvoře v Kutné Hoře nacházelo se též množství knih početních, jichž titulní listy vyzdobeny byly průpovědí aneb veršem, někdy latinským, většinou však českým. Knížky tyto formátu úzkého, vázány ponejvíce do starých pergamenových listin kancionálu, přepásány byly řemínkem s přeskou železnou. Různé vtípné kresby na prázdných listech dávají příležitost i příčinu vmysliti se do tehdejšího ovzduší a prozrazují dosti volný život, jaký tehdy na horách zde panoval, v souhlasu s poznámkami v „pamětech“ kronikáře Dačického obsažených.

Některé pro veřejnost se hodící dovoluji si tuto sdělit.

Na první stránce malé početní knížky horní z roku 1552. nacházejí se tato slova:

»Chvála, když kdo se jí ostechá,
Dobrovolně za ním pospíchá,
Kdož jí pak chtivě následuje,
Velmi ona se ho vzdaluje.«

»Život člověka jest jako moře,
Na něm plavec a veslo jsou peníze,
Nešťastně se na tom moři plaví,
Ti kteří toho vesla nemají.« —

»Střídmé a poctivé hodování
K hříchu není v přátelském shledání.«

»Soud bez milosrdenství bude tomu,
Kdož nechtl činiti milosrdenství jinému.«

»V zármutku nic užitečnějšího
Člověku ani bezpečnějšího,
Jako pokora v poníženosti
A modlitba k Bohu v skroušenosti.
Kdož tak mní od Boha v tichosti
Pomoci hledati na výsosti,
Nebudeť žádný v pravdě opuštěn
Neb muž a chce pomoci každému
Pán Buoh, kdož se tak utíká k Němu.«

Zápis při roce 1535. počíná písař:

»Když jsou voly nestejně,
nedobře táhne se vůz.«

Na listu z r. 1541., na kterém poznamenán pořádek rudokupců, při koupi rud poznamenáno:

»Napřed aby se Pána Boha báli,
nepořádův žádných všickni
ve svém pořádku nedopouštěli«...

Roku 1534. upomínali horní úředníci A. z Taxisu o dlužné horní příplatky do dolu „Enochu“ na Kaňku. Na latinském listu píšeš dole přičinil tuto poznámku:

»...ku, schovej tuto ceduli,
abychom ne vždy se s Tebou párali;
majíc na Kaňk pilně jíti,
museli jsme tuto latinu slíti;
věřím, že se tak zachováš,
ukradna v kavně handštán,
— mně jej dáš!« —

Na poslední stránce horní knihy početní dolu „ve fratích“ z r. 1542. jest psáno:

»Není žádného na světě tak šťastného,
aby po něm něco nepřišlo žalostného.«

Na listu z roku 1550. jest připsáno:

»Blázní ne o nepatrné se pokoušejí.«

K r. 1576. ve sporu Daniele písaře dolů královských o kyzy z dolu „Rutharta“ učiněna písařem na konceptu tato poznámka:

»By byli nemluvili,
byli by nehřešili
proti Stvořiteli svému;
Poněvadž všichni
jsou na rozkaz Jeho Milosti,
abychom vidouce, neviděli,
a slyšíce, nerozuměli.
My všickni chceme-li tomu,
aby to mohlo býti,
k čemu by byla povinnost,
což znamená škodu horám
všecko to co úřadu mému náleží.« —

Na početní knize dolu „Tkadlec“ z r. 1580. se nachází:

»Jako pes zbytečným štěkáním nemnoho
jinému škodí, než sám ustává,
tak pekelní kletníci svým jazykem
ne hned těm, jimž utrhnají zlé zčíní,
nýbrž sami u rozumných lidí mrzutí
zůstávají.« —

»Žádný zajisté tak mnoho
jinému škoditi nemůže, aby sám
sobě více neuškodil.«

»Buď opatrný a pamatuj
ne všem a všude věřit.«

»Jestli se státi chceš moudrým,
šestero zachovej co Ti poručím:

»Opatrně mluv,
kde, kdy a proč,
kterak, mnoho-li!« —

Na registrách z r. 1607. napsal Radslav Hlavsa z Liboslavě:

»Upřímnost nelepší ctnost.
O Boha nábožný

a o bližního Buoh
bude pečovati, —
musíme však bdíti! —

Rok 1562. počíná písař:

»Pán Buoh má naděje.«

Při r. 1564. napsal:

»Pán Buoh mé důfání;
V něhož já douám
Bez přestání.«

Samuel Šatný z Olivethu.

Šebastian Lounský, úředník mince královské poznamenal:

»Had pohromou hada
zisku nabývá.«

Na registrách dolu „Osla“ jest nadpis:

»Naděje zdržuje chudého.«

Při roce 1590. nachází se následující:

Mikuláš mladší Vodňanský
Z Cazarova } Kutnohorský
Patricius }
Napsal v Kotcích na Rathouze
Příběhy béd, lidské nouze,
Že není na světě člověk,
Jenž by po veškeren svůj věk
Neměl bídý zakusiti
Z nížepsaných } do své smrti:
kterékoli }
1. Nemoci, rozdílné mdloby;
2. Dlubův, vězení chudoby;
3. Starostí, nárkův, hanění;
4. Soudův, útratních vedení;
5. Nepodaření v manželství;
6. Na pactivosti snížení;
7. Strastného z vlasti vyhnání. —

A dále:

»Když v obci pekař a řezník,
Šenkýř kraluje, lichevník,
Coť se zdá, jak jest v té obci?
Tak jak zachází vlk s ovci!« —

Na listině z r. 1582. Sigmunda Kozla čteme:

»Proti zlé lidské závisti
Není lepšího lékařství,
Jako v dobrém obcování
A v pravém Boha vzývání
Věrně, právě v povinnosti
Pracovati s veselostí.« —

Kostel ve Svatce.

Napsal Dr. K. V. Adámek.

(S i vyobrazením.)

Farní kostel svratecký ¹⁾ byl r. 1350. připojen k biskupství litomyšlskému. Od XV. století byla fara utrakvistická. Po r. 1620. byl kostel svratecký filiálním do Hlaska až do r. 1737., v kterémžto roce byla zřízena fara ve Svatce. ²⁾ Errekční listina fary svratecké jest ze 24. dubna 1737. Roku 1784. byla farnost svratecká připojena do diecese královéhradecké. ³⁾

Dle podání lidového byl kostel svratecký na třikrát přestavován. Podání lidové o této trojí době stavební jest správné. ⁴⁾

Nejstarší kostel byl velmi malý, neměl věže Zvonice stála nedaleko kostela. Kostelík měl okrouhlou apsidu a stál tak, že jeho osa hlavní tvořila s hlavní osou nynějšího kostela skoro 90° úhel, a to, hledí-li se při straně polní, o něco menší než 90°, při straně farní o něco větší než 90°. Průčelí kostela bylo směrem proti nynější faře. Tento kostelík měl podlahu nepochybně níže nežli kde jest nynější dlažba kostelní. Vedle nynějšího vchodu hlavního jest v pravo, hledí-li se do kostela, výklenek s mřížovými železnými dvířky, jež býval schránkou pro kalich. Nedaleko stával hlavní oltář. V levé zdi jest výklenek, nad nímž jsou dvě původně románská, později poněkud snad rozšířená okna. Protější zeď nebyla původně aspoň v části, jíž sousedí s polokruhovým výstupkem, v němž jsou zevně vylámany dvěře, jimiž vchází se na točité schody, jež ve výstupku onom na kruchtou jsou zřízeny. Tato zdánlivá přístavba výstupku není nová. Pokládám tento výstupek za jednu z nejstarších částí kostela, zakončující jeho presbyter, kteráž zaujímalá prostoru předsíně nynější, jež jest pod nynější kruchtou, takže oltář stál před tímto půlkruhovým výstupkem. Z venku ze hřbitova byly vylámany dvěře teprv později, patrně v XVIII. věku, když nynější loď byla stavěna.

¹⁾ Památky archaeologické a místopisné I. 174, IX. 752, K. Adámek: Chrudimsko, str. 23, 69, K. V. Adámek: Paměti o školách v okrese hlíneckém, str. 148, K. V. Adámek: Sborník okresu hlíneckého, str. 69—72. — Památní kniha farní svratecká z r. 1837., str. 4, 38 dovolává se, pokud se starší doby týče, jen Berghauera I. 253, jinak nic o dějinách kostela před r. 1620. neuvádí.

²⁾ K. V. Adámek: Sborník okresu hlíneckého, str. 162—173.

³⁾ Opis errekční listiny farní jest v pamětní knize farní svratecké z roku 1837. str. 4.

⁴⁾ Dle Památek I. 176 jest kostel stavěn ve dvou dobách, a to původní kaple, nad níž jest nynější kůr, jest z 12. nebo 13. století. O stavbě kostelní praví památní kniha farní str. 26 sld., že kostel svratecký sv. Jana Křt. jest tak starý, že není o jeho výstavbě žádných zpráv zachováno, a že před časy byl hlavní oltář na stranu východní a nižší sakristie za ním, kruchtá byla na straně západní. Farář Rothanzl píše ve svém inventáři z r. 1807., že kostel byl prý r. 1750. rozšířen, ale pamětníci (r. 1756. a 1760. zrození) nic o tom nevědí. Farář Štěpánek píše ve svém inventáři z r. 1790., že kostel byl rozšířen a obnoven, stalo se to tedy nejdéle r. 1789. (dle Památek I.: v r. 1788.). Ještě

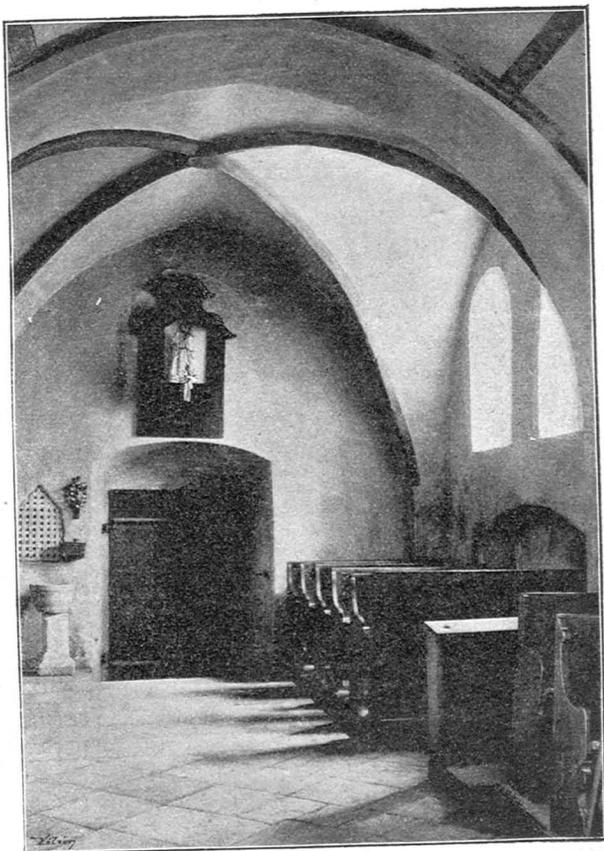
Starý kostelík byl klenutý. Nynější hlavní dvéře nebyly, a byl-li tam nějaký vchod, byl menší. Pravděpodobno jest, že hlavní vchod starého kostela byl pod malými okny se strany od nynější fary. Na západní straně byla přistavěna loď, již byl kostel rozšířen. V tomto kostele byla nynější vnější předsíň, jež jest před hlavním vchodem, sakristií.

Poněvadž loď (asi dřevěná) sešla, byl kostel znova přestavován. Sakristií změnili v předsíňku a její vchod do presbyterie byl upraven za hlavní vchod kostelní. Kruchta byla odstraněna a za průlomem spojujícím presbyterium s lodí, byla ve směru do polí vystavěna v XVIII. století nová loď a nové presbyterium, a při presbyteriu směrem k faře byla přistavěna nová sakristie. Kostel byl zbudován mnohem vyšší nežli jak býval starý kostelík, takže na klenbu staré presbyterie mohla býti umístěna kruchta, na niž byl upraven vstup tak, že do apsidy byly probourány z venku dvéře a v ní, jež byla již od ostatní části staré presbyterie zdi oddělena, byly zřízeny točité schody na kruchtě. Zvonice jest před pračelím kostelním při cestě chlumětínské naproti budově školní i má přízemek zděný, z něhož jsou schody do prvního patra ke zvonům. Skrze zvonici vchází se na hřbitov.

Není pochybno, že jest kostelní stavba, jak se nyní jeví, z různých dob. Nejprve jest nápadnou massivní stavba předsíně pod kruchtou a sousedícího polokruhového výstupku (nynějšího schodiště kruchtového), jež jest rozhodně nejstarší částí kostela, takže vlastně starý kostelík jest vezděn ve stavbu pozdější. Nápadno jest, že hlavní osa nynějšího kostela nejde přesně středem vnější předsíňky (bývalé sakristie), kteráž jest poněkud více směrem k faře posunuta a byla asi se zřetelem k prodloužení staré lodi stavěna. Není též bezvýznamno, že předsíň (bývalá presbyter) jest v poměru k nynější lodi poněkud šikmo vystavěna.

Malou předsíňkou (bývalou sakristií) vchází se do předsíně pod kruchtou nynější (do presbyterie starého kostela). Tu v pravo od vchodu jest ve zdi zamřížená schránka, u níž stojí na kamenném sloupku kamenná polokoulovitá kroupka, jež jest ozdobena listovým pásem, v němž jest znak shora dolů rozpoltěný. V levé části znaku jest polovice orla, v pravé části znaku jsou tři vodorovné pásy. Kroupka

v r. 1783. byl Jan Novotný (r. 1760. narozený) oddáván v starém nerozšířeném kostele. Kostel byl rozšířen tak, že nynější presbyterium bylo přistavěno na straně západní a na tu stranu byl oltář hlavní pak postaven, a kruchta byla dána na staré presbyterium, a ze sakristie se stala předsíňka, takže do ní byly zevně dvéře prolámany a poboční dvéře byly zazděny. Nová sakristie byla při presbyteriu postavena. Vedle kostela stojí zvonice, jejíž hořejší část později přestavěná mívala druhdy pěknější formu. Márnice na hřbitově byla r. 1817. stržena. Kostel byl opravován r. 1822., 1830., 1847., 1862., 1865. a 1866., 1872. a j. (viz památní knihu farní svrateckou, str. 24, 95, 179, 196, 385, 386, 397, 406). Roku 1817. byly nově kryty zvonice a kostelní věžička, jež pak r. 1862. nově byla zřízena a zvýšena. Kruchta byla r. 1815. rozšířena a varhany opraveny. Roku 1832. byly postaveny nové varhany (viz památní knihu farní svrateckou, str. 95).

Předsíň nynějšího kostela ve Svatce
(presbytér starého kostela).

tato bývala patrně v starém kostele křtitelnici. V předsíni, jejíž čtyř-
žebrová klenba sbíhá se v kulatý závěreční kámen, stojí též křtitel-
nice železná s víkem, jež bývala do nedávna používána. Na této
křtitelnici není ani nápisu ani ozdob. Nynější křtitelnice jest v pres-
byteři.

Mezi touto předsíní a lodí jest úzký prostor, v němž bývá
v pravém koutě upraven Boží hrob. Nad předsíní i nad tímto pro-
storem jest kruchta. Nad obloukem jest znak Kinských a nápis:
Gloria in excelsis deo. Roku 1787. byly přivezeny varhany z Lito-
myšle, r. 1815. byla kruchta rozšířena a varhany opraveny, r. 1832.
zhotovil učitel svratecký Josef Strniště nové varhany.

Strop lodí i nynější presbyteře jest rákosový. Nad hlavním
oltářem bývala na zdi místo obrazu socha sv. Jana Křt., jež byla

zaměněna r. 1823. obrazem „Narození sv. Jana Křt.“ Roku 1840. byl oltář opravován a novým obrazem sv. Jana Křt. opatřen. Oltář hlavní jest nově jiným oltářem se sochami zaměněn. Na pobočném oltáři jest obraz sv. Anny, Jachyma a Marie a socha sv. Jana Nep. Tento oltář jest na levé straně opodál kazatelny. Na oltáři, jenž jest na pravé straně, jest socha sv. Václava a obraz P. Marie. Kazatelna jest nově upravena se stříškou.¹⁾

Kromě čtyř církevních korouhví jsou v kostele cechovní praporečky červené (s odznaky bednářů, kolářů, krejčů a j., a s obrazy Vzkříšení a Večeře Páně) a tmavozelené (hrnčířský, s obrazy svatého Václava a sv. Vojtěcha).

Na zvonici visí tyto²⁾ zvony: zvon z r. 1480. s jednořádkovým gotickým nápisem: anno † domi † l † cccc † lxxx † fecit † me † magister † georgius † de † brunna †. Pod slovem anno jest znázorněno Zvěstování P. Marie a pod letopočtem: Sv. Momyka držící na plátně otisk hlavy Kristovy.

Zvon z r. 1561. má jednořádkový nápis: TENTO † ZWON † GEST † DIELAN † CHWALE † K WOLANI † SLOWA † BOZIH † ADAM † W MEZRIC †, pod tím jest rok: 1561.

Zvon „poledník“ má nad obrazem sv. Václava nápis dvouřádkový: „Pro slávu Boží a ke cti sv. Jana Křt. Přelil K. V. Paul v Hradci Kr. L. Páně 1872.“

U okna proti faře visí zvonek, jenž byl ulit r. 1806. v Brně.

Na kostelní věžičce, jež byla r. 1862. nově zřízena a zvýšena, jest zvonek, jehož nápis nebylo lze zjistiti.

Kostel stojí uprostřed hřbitova, jenž sousedí s farní zahradou.

Farní stavení jest jednopatrové a bylo v první polovici XVIII. věku vystavěno.

Kaplička sv. Prokopa, jež stávala na náměstí, jest zbořena. Nyní stojí tam kašna a výše socha sv. Václava.

¹⁾ Dřevěná socha sv. Jana Křtitele byla do r. 1814. v kapli na náměstí, v níž též byl zvonek umíráček. Do r. 1823. byla tato socha v kostele, načež byla zaměněna za obraz Narození sv. Jana Křtitele, malovaný od Jana Novotného z Vysokého Mýta (památní kniha farní, str. 25, městská, str. 5). Roku 1840. byl velký oltář chrudimským malířem Vojt. Šlechtou štafírován a téhož roku byl opatřen nový obraz, jež vymaloval Jan Voříšek z Jablonného (památní kniha farní, str. 97, 394). Roku 1888. byly renovovány poboční oltáře, posléze i hlavní oltář. Roku 1824. byla opatřena křížová cesta, jež byla r. 1888. nahrazena novou křížovou cestou.

²⁾ Viz též Památky archaeologické a místopisné XV. 473 a 474, K. V. Adámka Sborník okresu hlíneckého, str. 71 a 72. Nápis zvonů svrateckých nejsou v Památkách archaeologických a místopisných I. a ve farní knize památní svratecké správně udány.

Ze Semčic v Boleslavsku.

Ant. Sládeček.

„Na den sv. Kalmána 13. oct. 1749. začaly se kopati grunty pro kostel sv. Prokopa v Semčicích a na den sv. Vendelína (20. října) položen první kámen kostela pod dvéří od Matěje Šebka, zedníka a souseda Doubravského.“

Těchto několik slov, jež byl pisatel annalů zapsal do knihy památní, praví čtoucímu, že starý, bývalý kostelík v Semčicích zmizel s povrchu zemského. Ale nejen kostel i kostnice a zeď hřbitova byly sbourány,¹⁾ a v jejich ssutinách vzaly za své staré malby, náhrobní kameny i sám obraz celku.

Polír Johannes Kylich z Loučeně, který ke stavbě nového chrámu dohlížel, náhodou jednu památku nám zachoval. Do nové ohradní zdi hřbitova zazdítí dal, snad aby jiného zdiva ušetřil, náhrobní kámen Zikmunda Chluma z Chlumu, který jako majetník Semčic r. 1598. s životem se rozžehnal. Kámen ten spatřuje se na vnější straně zdi hřbitovní v pravo od vchodu, a všimnul si ho každý, kdo nízkými vraty na hřbitov vstupoval. Nyní, když byla u samého hřbitova založena školní štěpnice, zakryt jest vysokým plotem a haluzemi stromů.

Jinak jediným svědkem staré slávy kostelíka v Semčicích jsou dva zvony, ku kterým zavěšen roku 1773. do nové věže zvon třetí, nejmenší. Ale tento zvon byl porouchán r. 1811., kdy blesk do věže udeřil, a zvon prostřední od r. 1748., spadnuv tehdáž, roztlučený zůstával. Náprava zjednána teprve r. 1849. V roce tom byly oba zvony v České Lípě přelity a dne 28. června t. r. od děkana Matěje Dobrohlava za assistance kaplanův Zumana a Kramáře, všech z Dobrovice, pak lokalisty žerčického Jos. Klesa slavně posvěceny.

Ze zvonův je nejzajímavější nejstarší a také ze všech největší. Máje 93·5 cm. v průměru, vyniká bohatou ozdobou. Nápisův, provedených gotickou minuskulí nese tolik, že jest jimi až přeplněn.

U samého témě v ozdobném pásu čteme:

Tedy Herodes vida, že by oklamán byl od mudrců, i rozhněval se velmi a poslal zbít všechny dítky, kteréž byly v Betlemě i ve všech končinách jeho.

Okraj vroubí pás s průpovědí: 5. Jan v kapitole. — Kdož věří v Syna Božího, máč život. — Tak Bůh miloval svět, že syna svého dal, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.

¹⁾ Kniha účtů v arch. děkanském v Dobroviči. — V účtu kostela Semčického za rok 1768. za správy kostelníka Matěje Suchého poznamenáno: že toto záduší Semecké pro vystavění nového kostela, kostnice a hradební zdi okolo křchova od následujících záduší hotových peněz dle r. 1755. co příjem uvedených jest se vypůjčiti muselo a to od záduší Sejcinského 2570 zl., od záduší Tejneckého 414 zl. a od záduší Žerčického 1750 zl., celkem 4734 zl. stříbra a takové až posaváde dlužno zůstává — to pro paměť se tu znamená.

Mezi oběma pásy v hořejší části pole jsou na západní straně tři znaky s nápisy: 1. Marta Chlumova z Hořejšovic. 2. Zikmund Chlum z Chlumu a na Semčicích. 3. Kateřina Chlumová z Cetně a na Semčicích.

Pod znaky psáno:

Letha 1589. tento zvon ulit jest
s nákladem urozeného pana Zik-
munda z Chlumu a na Semčicích,

pak pokračováno v téže výši na straně druhé:

a přísluhováním církevním téhož
záduší kněze pana Jiřího Žlutického,
faráře Seycůnského 1589.

Nad tímto nápisem zvěčnil se zvonář docela stručně:

Ulit od Jakuba Zvonaře Mělnického
v Boleslavi Mladém nad Jizerou.

Na prostředním zvonu o průměru 78 cm. napsáno jest velkou latinkou na jedné straně:

Tento zvon na jméno sv. Prokopa Semčického v r. 1660. křtěný přelit jest v České Lípě od zvonáře Karla Paula r. 1849. za Marie Isabelly z Thurnu a Taxisu, paní na Doubravici, Loučíně a Víkavě, Niměřicích, Skalsku a Cetně, za P. Matěje Dobrohlava, děkana, Jana Šrámka, vrchního úředníka a Františka Jonáše, rychtáře.

Na straně druhé:

S veselým se raduji, se smutným kvílím,
Pobožné k modlitbě volám a toužení všech
na zvuku svém k výsosti vznáším.

Nejmenší zvon, mající 55 cm. v průměru, nese tento stručný nápis:

Ulit 1773. — Přelit 1849.

Roku 1793. byla věž kostela Semčického obnovena. V její báni uložena pamětní listina zajímavá formou i obsahem. Jestli to dlouhá perioda, jejíž jedním členem jest časová zmínka o veliké revoluci francouzské. Zní takto:¹⁾

Stálé paměti.

Léta Páně 1793. — 3. srpna:

- a) za nejslavnějšího panování Jejich Císař-královské Majestátnosti Františka II.;
- b) za pupillárního poručení vysoce urozeného Jejich Excelenc Pána, Pana Vojtěcha hraběte z Klebelsbergu nad Jejich Jasností knížecí Pánem, Panem Karlem knížetem z Fürstenbergu, narozeným 1784. roku;
- c) plnomocenství na všech panstvích knížecích Fürstenberských urozeného pána Josefa Pulpána z Feldsteinu a Pána na Domousnicích;

¹⁾ Podáno věrně i s pravopisnými chybami.

- d) duchovního řízení důstojného velebného Pána Jana Václava Nečady bisk. vikáře a děkana dobrovického a za kaplana Pana Františka Hayka;
- e) knížecích-vrchnostenských dobravických ředitelů a úředníků Pánů: Viktorina Davida, vrchního ředitele, Jana Rychtra, důchodního, Jana Fritze, Justitiara, Antonína Rezlera, Obročního, Františka Alstra, Polesného, Frant. Jungmanna, Ingenieura a Jana Erbena, Pojezdného;
- f) za nepřátelských ukrutných rozbrojů v francouzské zemi, kteří s zvrhnutím a usmrcením Krále a Pána svého nejmilostivějšího Ludvíka XVI. toho jména bezbožnou vyhledávali svobodu, proti kterýmž buřičům povstali mnozí mocnářové, mezi nimiž náš nejjasnější a nejmilostivější Pán země se nalezal, v jehožto dědičných zemích k potrestání a k upokojení těch bezbožníků mečů a zbraně se uchopili a s nimiž válku vedli, což k patrnému jest poznání, neboť toliko zdejší dobravské panství 70 i také 80 statečných k vojně a schopných bojovníků dáti musilo, též v témž čase:
- g) když se mnohý jetel síval a zvláště pěkný dobytek se vynacházel;
- h) když ourodný rok, jenž již třetí po neourodném od r. 1790. byl, a obilí svou cenu bralo a sice:

Pšenice měřice 2 zl., žito 1 zl. 16 kr., ječmen 1 zl. Oves 50 kr., hrách 1 zl. 42 kr.;

- i) když lidé z vlastní dobré vůle peněžité příspěvky k outratám válečným bez vypsání a bez nařízení dávali;
- k) když poddaní na celém panství za robotu platili a v dobrém stavu se vynacházející statky a grunty za veliké peníze kupovali:

Kříž na věži chrámu Páně filiálního Semčického S. Prokopa Opata skrze několik let od velikého bouřlivého povětří k pádu nakloněný, s potřebnou bání plechovou a jiného zešlého správou v přední způsob jest postavený, s vynaložením práce mistra tesařského na panství dobravském Matěje Hanzlíka a mistra zednického Františka Křečka.

Tomu že tak jest, stvrzujeme podpisem naší vlastní ruky:

Jan V. Nečada,
biskup. vikář a děkan dobravský.

Viktorin David,
vrchní ředitel.

Jan Richter,
důchodní.

Selská privilegia.

Společnosti naší zapůjčeno bylo několik listin pergamenových, obsahujících různé selské výsady. Ježto vesměs jsou v rukou soukromých a nebylo lze, abychom získali je pro některý archiv, otiskujeme je zde in extenso. Budiž aspoň zachován obsah jich zajímavý, kdyby snad náhodou přišly u zkázu nebo ztrátu.

Z panství Drslavského.¹⁾

Jan Topič.

I.

1593. — 17. května. — Na hradě pražském.

Petr Vok z Rožmberka stvrzuje Sigmundu Fenclovi list na 1 lán, krčmu a rychtu ve vsi Fefřích, daný někdy od Jana, probošta vyšehradského, Matěji předku Sigmundovu, a stvrzený od Jana z Rožmberka. K tomu vladař přidává mu výsadu, že může nakládati se statkem tím volně podle městského práva prachatického.

Petr Vok z Rožmberka, vladař domu Rožmberského etc. oznamujeme tímto listem etc. že jest před nás předstoupil robotný Zikmund Fencľů, rychtář ve vsi naší, řečené Fefřích, a ukázal nám obdarování dobré paměti pána pana Jana z Rožmberka, mistra převorství Českého zákona sv. Jana Jerolimianského, předka našeho, kterýmžto potvrzuje listu, latinským jazykem na pergameně psaného, od někdy důstojného Hanuše, probošta kostela Vyšehradského a kanclíře království Českého, s přivěšením pečeti, celého a na písničce ovšem neporušeného, někdy Matějovi, rychtáři v též vsi, řečené Fefřích, jakožto předkovi téhož nadepsaného Zikmunda Fencle rychtáře, poddaného našeho, nadaného, nímžto jmenovanéj Hanuš, probošt Vyšehradský, v dotčené vsi Fefřích jeden lán, rychtu a krčmu témuž někdy Matějovi rychtáři i budoucím potomkům jeho osvobozuje.

I prosil jest nás předepsaný Zikmund Fencľů s ponížeností, abychom jemu toho listu na již jmenovanilou (sic) rychtu a krčmu z milosti naší též potvrditi ráčili. K jehožto ponížené prosbě nakloněni jsouce, s dobrým rozmyslem a uvážením i také radou dospělou věrných našich milých, majíce toho plnou moc a svobodu, jakožto mocný pán a vladař domu Rožmberského a držitel vsi, řečené Fefřů, potvrdili jsme téhož listu a tímto listem naším v předepsaných třech artikulích potvrzujeme, tak aby on, Zikmund Fencľů, s dědici a budoucími svými takovejch svobod v těch artikulích, vešše položených, bez naší, dědicův a budoucích našich překážky všelijaké, svobodně užívati mohli.

A při tom jemu i dědicům a potomkům jeho tuto obzvláštní milost učinili jsme a činíme, aby on, nadepsaný Zikmund Fencľů, o statečku svém mohovitěm i nemohovitěm, na čem by se ten koli najíti mohl, buďto za zdravého života neb na smrtedlné posteli, zříditi a kšaftovati, směniti, jej dáti, odkázati, a s ním, jako s svým vlastním činiti, a dále všech těch svobod a práv, jakž měšťané a sousedé města našeho Prachatic i jiní poddaní naši, věrní milí, jsouce od nás touž milostí obdařeni, užiti mohl, bez naší dědicův a budoucích našich, držitelův častopsané vsi Fefřův, nyní i na časy budoucí, překážky všelijaké.

Na potvrzení toho všeho pečet naši vlastní jistým naším vědomím k tomuto listu jsme přivěsiti dali a při tom též vlastní rukou svou se podepsali.

Jenž jest psán a dán na hradě Pražském v pondělí po neděli Cantate léta od Narození Syna Božího tisícého pětistého devadesátého třetího.

Petr Vok z Rožmberka.

¹⁾ Dnes Volarského u Prachatic.

Orig. na pergameně, v ohybech zvětšely a vytrhaný, místem poskvřený. Pečetní pouzdro je přivěseno, ale pečet zničena a vylámána. Na rubu kursivou je psán přípisek: Martin Sürer z Waldtheymu. Písmo je také, jako psávalo se koncem 16. a na poč. 17. stol.

II.

1595. — 27. listopadu. — Bez místa.

Petr Vok z Rožmberka zbavuje poddané ze vsi Fefrů (Pfefferschlag) a Rohanova (Thonnetschlag) panství Drslavského platu s krav, kterýž na ně uložen byl, jako záruka peněz, jim propůjčených od vrchnosti, ježto robotníci chtějí peníze odvésti. Dostane-li se však budoucně poddaným milosti které, budou opět povinni platem za ni.

My Petr Vok z Rožmberka etc. a na Českém Krumlově etc., vladař domu Rožmberského etc, známo činíme etc., že jsou předstoupili před nás lidé robotní osedlí, k panství Drslavskému přináležející, totiž ze vsi Fefrů a ze vsi Rohanova, poddaní naši, věrní milí a na nás se vši ponížeností a poddaností vznesli, zprávu nám toho dávaje (sic), kterak teď od nevelmi dávných let na ně platy nové za dobré paměti pana Viléma z Rožmberka etc., vladaře domu Rožmberského, tehďáž nejvyššího purkrabí Pražského, pana bratra našeho nejmilejšího, krav, jakž to při jednom každém panství našem v registřích urbenních položeny jsou, po čem se z nich při každém čase sv. Jiří, neb sv. Havla platiti mělo, uloženy byly, nás se vši pokornou poníženou poddaností snažně jsou prosili, abychom z nich takové platy sníti a jim na to list a potvrzení dáti poručili, tak aby nyní i v časech budoucích žádnéj pán ani vrchnost na ně více takových i jiných k tomu podobných mimo starobylé platy ukládati nemohl, s tím jejich svolením, že oni to, což jsou od peněz, na to vzali, nám do důchodův našich rádi, poddané odvésti chtějí.

K jejichžto takovým poddaným a sniženým prosbám tak jsme učinili, a takové platy z nich sníti a sumu tu z týchž nadepsaných vesnic od nich do důchodův našich zouplna a zcela přijíti dali, chtěce tomu a zavazující samí sebe i dědice a budoucí naše, aby nyní od nás, i budoucích pánův a držitelův panství a statkův našich i svrchupsaných vesnic, na svrchupsané lidi žádných takových platův, ani kterýchž koli jiných k tomu podobných, mimo starobylé platy, na ně žádným vymyšleným způsobem, což by lest lidská vymysliti mohla, neukládali, nýbrž je při starobylých platech zanechali.

Kromě toto sobě vymíňujem: jestliže by nyní i v časech budoucích od nás neb budoucích pánův držitelů jim jaké rolí neb louky ode dvorův našich oddány byly, z toho nám i budoucím našim budou povinni, jakž by se smluvilo, platy; a tolikéž z rejtu neb z jiter, dopustili-li bychom jim v lesích našich co plánni, podle uloženého a obyčejného platu dávati; a toho se nemají a moci nebudou zbraňovati.

Na potvrzení toho pečet naši vlastní jistým našim vědomím a vůlí k tomuto listu jsme přivěsiti dali a v něm jsme se rukou svou podepsali. Jenž jest psán a dán léta od Narození Syna Božího tisícího pětistého devadesátého pátého v pondělí po památce sv. panny Kateřiny.

Petr Vok z Rožmberka.

*

Orig. na pergameně úplně zachovalý, jen pečet jest utržena.

III.

1597. — 22. prosince. — Na Krumlově.

Petr Vok z Rožmberka dává poddaným vsí Fefrů a Rohanova právo odúmrtí a řád o kšaftování a správě sirotčího jmění. Poddaní za to zavazují se ku dvojnásobnému úroku.

My Petr Vok z Rožmberka etc. vladař domu Rožmberského etc. známo činíme tímto listem etc., že jsou předstoupili před nás lidé robotní osedlí k panství našemu Drslavskému přináležející, totiž ze vsí Fefrů a ze vsí Rohanova, poddaní naši, věrní milí, s ponížeností a pokorně nás prosíce, abychom je z práva odúmrtího, kterýmž jsou nám, dědicům a budoucím našim zavázáni byli, osvobodili, a na to list vydati poručili. I znamenavše my jich snažnou a pokornou prosbu i také přímluvu některých dobrých lidí a žádost majíce, aby skrze takové obdaření v časích budoucích tím lépeji a víceji v živnostech svých rozmnožení býti mohli, vejš jmenovaní lidé z dotčených vesnic, poddané naše, i dědice a budoucí potomky jich z takového práva odúmrtího propouštíme a snímáme na časy věčné a budoucí je tímto listem ovšem osvobozujíc, od takové odumrti, sami od sebe, dědicův a budoucích našich pánův a držitelův téhož panství Drslavského aneb dotčených vsí Fefrů a Rohanova, upouštíme a tu moc jim dáváme, aby oni o statečcích svých volně bez překážky naší, dědicův a budoucích našich řídití a odkazovati mohli, komu by se jim dobře vidělo a zdálo.

Však s touto vejmkou: kdyby kderej s tohoto světa bez porízení sešel, tehdy o tom (by i porízení učinil) ouředníkům našim nebo kdož by kněžami neboližto registry sirotčími vládl, v známost uvedeno ihned býti má. A takové odkazové a porízení mají se při přítomnosti rychtáře a konšelův jedné každé vsí neb obce, a nebylo-li by jich doma, ale při nejmenším tří neb čtyr sousedův, dáti, jinak nic a hned v zápis uvéstí, v knihy sirotčí dáti zapsati, a to bedlivě dáti opatrovati, aby sirotkům žádného zkrácení a ublížení se nestalo neb nečinilo, nybřž, jakž by po cí smrti bylo, to zinventovati dadouce, nikam jinam obracovati, než s vědomím našim neb dědicův a budoucích pánův a držitelův dotčeného panství Drslavského anebo těch vejš psanejch vsí, sirotkům to bez umenšení dochovati.

Pakli by kdo v náhlosti bez porízení a kšaftu umřel a o statečku svém porízení neucínil, tehdy aby na nejbližší přátely (nenechal-li by děti po sobě po meči) připadlo; a jestliže by po meči krevních přátel nebylo, tehdy po přeslici.

A na takové odumrtí my s dědici a budoucími svými, pány a držiteli často psaného panství a těch vsí Fefrů a Rohanova, což jest předešle na nás připadalo, nyní i v budoucích časech se potahovati, ani na to nastupovati nemáme a tímto listem připovídáme, i s touto dále znamenitou vejmkou, jestliže by kdo s světa sešel, a žádných dědicův, řádně splozených, ani přátel krevních obojího pohlaví, mužského i ženského, po meči a přeslici, na panstvích našich nenechal, má na nás i budoucí držitele těch vsí svrchu psaných polovici (sic) a druhá pro všelijakou potřebu obecní a předně opravu chrámu Božího připadnouti.

Sirotčí pak peníze ty aby každoročně při soudu do truhlice obzvláštěně k tomu udělané, skládány byly: rychtářové s konšely od nich klíče aby měli, a takové truhlice v jistém místě, kdež bychom my, anebo budoucí vrchnost jejich nařídili, zuostávati (mají). A tak od tohoto času a datum tohoto listu a obdarování našeho taková odkazová se díti mají.

Však za takovou milost od nás jim učiněnou, tíž lidé poddaní naši, věrní milí, uvolili jsou se dobrovolně, nám, dědicům a budoucím našim dvojnásobný ourok každoročně, tak jakž to vše při registřích urburních pořádně zapsáno a poznamenáno stojí, budou povinni nám i budoucím našim spravovati.

Na potvrzení a zdržení toho pečet naši vlastní jistým naším vědomím dali jsme přivésti k tomuto listu dobrovolně, v němž jsme se i rukou svou vlastní podepsali. Jenž jest dán a psán na zámku našem Krumlově českém v pondělí po svatém Tomáši, apoštolu páně, léta od Narození Syna Božího tisícího pětistého devadesátého sedmého.

Petr Vok z Rožmberka.

*

Original na pergameně, dobře zachovalý, poněkud poskvrněný. Visutá pečet se znakem Rožmbersko-Ursinským a nápisem PETR WOK Z ROZMBERKA.

Listina č. I. iest majetkem p. Josefa Nuska, hostinského a držitele statku, na nějž listina byla vydána. Panu Nuskovi obecně říká se Freibauer. Rodina Nuskova měla mnoho listin z doby dřívější, ale po vůli nebožtíka děda jejich spálili všechno, až na tento original. Tu zašla i listina vydaná Janem z Rožmberka a tuším i listina probosta Hanuše.

Ostatní listiny dvě náleží obci Fefrům pod Libněm na Šumavě. Důst. p. P. Ant. Heyzrovi a p. Jos. Heinrichovi, řídicímu ve Fefrech, jakož i panu Nuskovi vzdávám srdečný dík, že půjčení listin mi vyjednali a je půjčili.

Po šumavských osadách je roztroušeno dosud mnoho starobylých listin, které by byly skvosty našich sbírek, je nejvyšší čas, aby byly sebrány a zachovány.

Z panství Českodubského.

P. Fr. H. Žundálek.

IV.

1597. — 9. srpna. — Na Skalách.

Sigmund Smiřický ze Smiřic osvobozuje svobodníky panství Českodubského forování za jisté platy roční.¹⁾

Já Zikmund Smiřický ze Smiřic na Skalách, Dubu, Frydštejně a Kostelci nad černými lesy, Jeho Milosti císaře římského mundšenk, známo činím tímto listem obecně, přede všemi, kdež čten aneb čtoucí slyšán bude a zvláště tu, kdež náleží, že sou přede mne předstoupili Jan Janovský z Janovic, Šimon Kobštejn z Chlístova, Valentin Škoda z Luhova, Vondřej Zeman z Potrosovic, Pavel Růta z Vesce, Vavřinec Jínův z Malčic, Jiřík Sluka odtudž a Václav Třešňák z Rozstání, všickni lidé podání moji z panství Dubského, s ponížeností mně prosíce, jakž mně, dědicům a budoucím mým držitelům panství Dubského, z statkův svých podle znění register urburních, mně od pánův z Opperštorfu při koupení toho panství Dubského postoupených, fuorami s pójezdy, kolikrátkoliv by toho potřeba nastala do Prahy neb jinam dáleji z darma bez ouplatkův na svůj náklad vykonávati povinni jsou, a bych od takového fuorování upustíc je, dědice, budoucí jich od nich osvobodila tu milost jim učinil, aby místo toho nadepsaného forování ode mne, dědicův, budoucích mých každoročně od nich a budoucích jich na platu stálém peněžitém po dvaceti štyrech kopách grošův českých přestáno a přijímáno bylo, totiž vedle jich na tom se snešení,

¹⁾ Že lidé tito jsou svobodníci, vysvítá najisto z urbáře Dubského panství z r. 1567., jenž uložen jest v archivu Sychrovském. Nemají povinností jiných, nežli právě řečené pójezdy. Je více než pravděpodobno, že jsou potomky schůlkých rodin vládyckých.

co by kdo do téj sumy dvaceti štyr kop grošův dávati jměli, Jan Janovský tři kopy půl osma groše, Šimon Kobštejn tři kopy půl osma groše, Valentin Škoda tři kopy půl osma groše, Vondřej Zeman tři kopy grošův, Pavel Růta tři kopy půl osma groše, Vavřinec Jínův tři kopy grosův, Jiřík Sluka tři kopy grošův a Václav Třešňák dvě kopy třiceti grošův, čehož ta dotčená suma dvaceti štyr kop grošův přijde, že oni za sebe, dědice, budoucí své připovídají takověž plat peněžitej vždyckny bez zadržování do důchodův panství Dubského odvozovati při každým sv. Jirí polovici, kdo co dávati mají, aby učinilo dvanáct kop grošův a sv. Havle 12 kop gr. č., a to nyní i na časy budoucí.

Kderoužto sníženou prosbu jmenovaných osob, za sebe, dědice budoucí své činěnou, v svém bedlivém rozvázení majíc a k tomu prohlídaje, jak jim takověž forování velmi obtížné, nesnesitelné a s nemalou záhubou jich jest, chtějíce rád, aby oni, dědici, budoucí jich tím lépe a volněji bez takových těžkých a nesnesitelných pójezdův živnost svou provozovati mohli, k takové ponížené prosbě jejich, od těch pójezdův a forování upouštím, je výše psaný osoby, dědice, budoucí jich, od sebe dědicův budoucích mých tímto listem od nich osvobozuji a k tomu platu peněžitému napřed psanému, aby mně dědicům, budoucím mým držitelům panství Dubského každého roku za též pójedy a forování způsobem napřed co by kdo z nich platiti jměl obsaženým, aby při každém svatém Jirí polovici dvanáct kop grošův a při svatém Havle druhou polovici též dvanáct kop grošův a tak ročně vždyckny dvaceti štyry kopy grošův českých vedle jiných platův od těch svrchu zejména psaných osob, dědicův, budoucích jich nyní i na časy budoucí se bez zadržování odvozovalo, povolení své dávám. Což oni s velikou vděčností takovou milost jim ode mne učiněnou přijavše, vedle nadepsaného dobrovolného svého uvolení připovídají od sebe dědicův, budoucích svých poslušně to vždyckny vykonávati a na protiv tomu ode mne, dědicův a budoucích svých, držitelův panství Dubského, žádné větší dání a platy za takové pójedy a forování nyní i budoucně potahovány bejti nemají.

Jestli že by pak nadepsaný vosoby, dědicové, budoucí jich takového platu při každým terminu, jakž vejše dotčeno, zouplna vždyckny neodvedli a přes termin uložený tejdén odvozováním prodlívali, tehdy po vyjití toho týhodne, kdeříž by tak vedle jmenovaného mezi nimi snešení, co by kdo, dědicové, budoucí jich z toho kderého statků při každém terminu platiti jměli, tím prodlívali, aby byli povinni na zámku Dubu do vězení, do kderého by jim od vrchnosti ukázáno bylo, se postaviti, z něho nevycházeťi potud, pokudž by takový každej z nich pokuty mně, dědicům, budoucím mým dvě kopě grošův českých nedali.

Tomu na svědomí a jistotu pečet svou vlastní jsem k tomuto listu přivěsiti rozkázal a vedle toho dožádal jsem se urozených pánů, pánů, pana Jaroslava z Vartenberka na Rohozci, Skále a Svijanech a pana Bohuchvala Berky z Dubě z Lipého a na Loukovci, že jsou také pečeti své vedle mý (= mé) na svědomí k témuž listu přivěsili, však sobě, dědicům a budoucím jich beze škody.

Jehož datum na zámku Skalách v neděli po památce proměnění Pána Krista na hoře Tábor léta od narození Syna Božího tisícího pětistého devadesátého osmého počítajíc.

*

Original na pergameně, vlhkostí porušený, přece však čitelný. Pečetí není.

Listina je majetkem p. Dědka v Potrosovicích u Č. Dubu, v jehož rodině ode dávna se chová.

Príspevky miestopisné.

III.

Doplňky k heslu Lhota v „Popisu“ Palackého.

Th. Antl.

- Lhota Blízkova, čsl. — R. 1391. — (Reliq. tabul. I. 540.)
 „ Borová, ltm. — 1357. — (Reliq. tabul. I. 424.)
 „ Častova, byd. — 1337. — (Reliq. tabul. I. 408.)
 „ Česká u Záblatí na Třeboňsku — 1591. — (Třeboň. arch. I. A. 6 *Gβ*. Nr. 3 *d.*)
 „ Druzie (!), byd. — 1379. — (Reliq. tabul. I. 456.)
 „ Fridlova, bdv. — 1458. — (Třeboňský arch. Rosenberg 24 a. I. f. 75.)
 „ Homolova, ber.? — 1388. — (Reliq. tab. I. 515.)
 „ Chocholova, Helfmburské panství — 1593. — (Netolický arch. II. B. 5 *au*. Nr. 3.)
 „ Jindřichova, chrud. — 1397. — (Reliq. tab. I. 575.)
 „ Kačerova, bdv. — 1386. — (Reliq. tab. I. 511.)
 „ Kunšova, chrud. — 1397. — (Reliq. tab. I. 575.)
 „ Lubosnensis, ber. — 1329. — (Reliq. tab. I. 404.)
 „ Mnichova, bud. — 1458. — (Třeboňský arch. Rosenberg 24 a. I. f. 75, r. 1458.)
 „ Mravnivá, bol. — 1383. — (Reliq. tab. I. 492.)
 „ Mrázova, křm. — 1391. — (Reliq. tab. I. 540.)
 „ Nadruzy (!), byd. — 1379. — (Reliq. tab. I. 456.)
 „ Německá u Smržova na Třeboňsku. — 1591. — (JMti páně dvůr z ní učiněn. Třeb. archiv, I. A. 6 *Gβ*. Nr. 3 *d.* fol. 35.)
 „ Německá (u Ponědraže) na Třeboňsku — 1398. — (Reliq. tab. I. 580.)
 „ Něprova, byd. (Reliq. tab. I. 561.)
 „ Nová, mezi Bošilem a Sviny na Třeboňsku — 1636. — (Třeb. arch. IA. 6 *Gβ*. Nr. 3 *l.*)
 „ Nožfiská, prch. — 1580. — (Netol. arch. kníž. II. B. 7 *Gβ*. Nr. 1.)
 „ Petrova (Peterschlag) — 1582. — (Vimberský arch. II. D. 5 *au*. Nr. 3.)
 „ Pnyewa? — 1404. — (Reliq. tab. II. 11.)
 „ Preclíkova — 1565. — (Třeb. arch. I. A. 6 *Gβ*. Nr. 3 *c.*)
 „ Proboštova, časl. — 1463. — (Arch. český IX. 321.)
 „ Purkhartova, táb. — 1533. — (Reliq. tab. I. 253.)
 „ Šebelova, bud. — 1470. — (Světecký I. 441, Třeb. arch. A. Nr. 22. I. fol. 441.)
 „ Slívova, Helfmburské panství — 1593. — (Netol. arch. kníž. II. B. 1 *aβ*. 1 *a.*)
 „ Smidařská, byd. — 1427. — (Arch. č. III. 498.)

- Lhota Svachova — 1457. — (Arch. třeb. Fam. Rosenberg 24 a. I. fol. 5.)
- „ Straníková, křm. — 1382. — (Reliq. tab. I. 475.)
- „ Táborova, čásl. — 1463. — (Arch. č. IX. 321.)
- „ Tasowczonis, hrd. — 1371. — (Reliq. tab. I. 440.)
- „ Veselá, ltm. — 1357. — (Reliq. tab. I. 424.)
- „ Vilémova, jinak Nová Ves za Suchdolem na Třeboňsku — 1580. — Třeb. archiv. I. A. 6 Gβ. Nr. 3 e. fol. 67.)
- „ Vlášková, prch. (Netol. arch. II. B. 1 aβ. Nr. 3.)
- „ Vlčková, hrd. — 1465. — (Arch. Č. VI. 505.)
- „ Zdíchova, čásl. — 1487. — (Reliq. tab. I. 156.)
- „ Žebračí, čásl. — 1446. — (Arch. Č. III. 536.)
- „ Zlywa? — 1385. — (Reliq. tab. I. 520.)

Různé zprávy.

Zaniklá ves Cetkov u Zbiroha v Podbrdsku. Roku 1379. náležela ke tvrzi Rovnému, pak vzpomíná se r. 1407. Pustá byla již r. 1543. kdy příslušela ke hradu Libštejnu. Od r. 1573. pozemky její čítají se k panství zbrožskému.

Městště její ukazuje název podnes zachovaný, luk Cetkovských a opodál jich v hustém lese studnice. Sledujeme-li na štábní mapě cestu ze Zbiroha do Radnic, stihneme bod, kde směr protíná stezka od Lhoty k Sebešicům a Vejvanovu. Od bodu onoho k j.-z. teče potok. Jdeme-li ke Lhotě, za chvíli v lese dospějeme pěšiny, která v pravo odbočuje k silnici, běžící ze Lhoty ke Skomelnu. Pěšina ta vede prostředkem luk Cetkovských a několik set kroků od počátku jejího k s.-z. nalezneme studni.

Studně je z kamene roubena, bez ohlubně, zanesena, ale pramen z ní dosud vyvěrá.

Místo nalezl a popsal p. Jan Hrdlička z Vejvanova.

Fr. Hruša.

Museum městské v Horažďovicích založeno bylo dne 1. července minulého roku. Základ tvoří: archiv městský a sbírky bývalého okresního odboru národopisného. Správcem musea byl ustanoven od sl. obecního zastupitelstva p. Št. K. Vydra, učitel, který sám rovná a zařazuje archiválie a ostatní sbírky. Sl. obecní zastupitelstvo přispěje každoročně přiměřenou částkou na museum.

J. S.

Z archivu litomyšlského:

Z knihy »Liber inscriptionum« ab anno 1440. (až 1542.)

Pavel syrotek nebožtíka Matyse, soukeníka zjednan na řemeslo soukenícké u Matysa otčima jeho a má býti 3 leta. Matys má Pavlovi dáti každý rok troje stěvě a v těch letech za učení jeho sukna předního s sukni a s šorec. (R. 1510. Str. 258.)

Úmluva stala se mezi Michalem z Újezdce a mezi Ankou Pavlovú dečíí ze Střenice — tak, že Anka »počtla« na Jana syna Míchala, že by jí k dítěti dopomohl.

Svrchupsaný Míchal dal jí kopy a ona na tom přestala, že jeho více napomínati nemá, ani o tom mluvíti, na věčný pokoj. (R. 1457., str. 84.)

Liber inscriptionum ab a. 1440.

Na tom páni konšelé zůstali a v radě světlé učinili, aby mrtvému IIII hrany z pěti grošův zvoněny byly.

Ki ož by sobě více přes ty čtyry hrany zvonili chtěl, aby od každé hrany groš přidal. —

Item také při témž svolení rozkázáno, aby ti, kdož k zvonění příslušejí, v svátky veliké, aby v zvon veliký zvoniti i jiné menší svátky a v tom aby neobleňovali. A. 1446. dle Jakobi.

Apostoli to za purkmistra Jana Pakše. (Str. 3.)

Zápis zbroje Eliáše Votavy do cechu soukennického. (Liber memor. ab a. 1360. fol. 39.). Roku 1495.

Votava, súkeník, jsa láskú nacylen k řemeslu soukennickému z milosti a z dobré vůle poručil jest jim do cechu k potřebám cechovním zboží svú, totiž přední a zadní kus, nákoleny, myšky, plechovice, šorc, kapalín a žádal jest ji nikam neodkazovati a to s vůlí cechmistrův Havla Chrudimského, Jiříka Hanzlova, Ambrože a Jana Újezdského.

To zapsáno ku paměti, aby což dobrým úmyslem jest obmyšleuo a dáno také se zachovalo. *A. Tomíček.*

Oprava. Na str. 112. ř. 15. zdola čti splitském místo splitské.

Literatura.

Adámek K. V. JUDr.: **Sborník okresu hlíneckého.** Str. 326 velké 8°. V Hlinsku 1897. Nákl. okr. zastupitelstva a občanské záložny v Hlinsku.

Kniha, o níž lze říci, že děsí až nesmírnou prací, kterou znamenati jest v jejím pozadí. Psána jest známou methodou Adámkovskou, t. j. textem s obšírnými poznámkami, které vyčerpávají a úzkostlivě dokládají všechny dostupné zprávy. Sborník není dokonce zábavným čtivem (sestávat skoro $\frac{1}{2}$ z čísel a názvů), ale je to ohromná sbírka látky, sebrané do podrobná a spracované soustavně, dílo stěžejné pro okresní vlastivědu.

Spis počíná zeměpisným nástínem; jmenují se hory, toky, rybníky, pod čarou dodány jsou o nich historické zprávy. Kapitola o obyvatelstvu podává statistická data z minulosti i naší doby o rozloze krajiny a poměrech lidu fyzických, náboženských, kulturních, o měně jeho a stavu zdravotním. Stať sídla obsahuje úplný místopis, doložené historické názvy obcí, jich dějiny, nejobšírněji Hlinska; při čemž i popis památek. Správa oznamuje nám zejména o hospodářství panském i o činnosti okr. zastupitelstva, obecních výborů, výkaz hmotného i pohyblivého jmění obcí. Výroba prvotní, zvláště rolnictví. Staré zprávy o počtu hospodářů a jich povinnostech v minulých stoletích, popis obyvatelstva z r. 1654., o poměrech poddanských v XVII. a XVIII. stol., stav polstva a jeho výnosu v době nynější; vše provozeno jest statistickými tabulkami. Potom jde historické i novodobé vylíčení hospodářství viničního, ovocnického, lesního, chovu dobytka, včelařství, hornictví. Rovněž tak spravován je odstavec o průmyslu, dopravě, obchodu, kdež zajímají data o ceších (především hrncířském), o sklářství a železářství; pak dovršuje stať vypsání trhů, cest, železnic. Následují přehledy vývoje církevního a školského od nejstarších známých dob. Podivuhodnou je hlava písemnictví, obsahující snůšku vši literární činnosti rodáků okresních i osob, které v okrese déle pobývaly. Napřed řadí se zprávy životopisné, pak výčet sepsání, o nichž všude udáno dobou, dílem, stránkou, kde jsou uštěna. Kapitolami o veřejném životě, o divadle (tu historie ochot. divadel, seznamy účinkujících i her provedených a daty doložených), o spolcích (vždy stručný nástín vývoje a činnosti), o sbírkách a výstavách, pak minuciósním ukazatelem věcným i jmenným dílo se zavírá.

Zvláště spracovaný budou material národopisný a přírodovědecký.

Čermák Kl. a Skrbek B.: **Mince království Českého za panování rodu Habsburského od r. 1526.** Sešit 6. — Dokončují se tu dějiny mincovnictví za Ferdinanda III., především historie mincovny kutnohorské.

Vypisuje se chronologicky oběh stříbra v mincovně. Na str. 334 čteme, když za války 30leté mincovna scházela a Němci z ní se stěhovali, kterak obec kutnohorská vynutila si na komoře české korespondenci výhradně českou. Účty však a vedení správní zůstávalo německým. Zvídáme o pokusech, aby hory i mince byly zvelebeny; v tom zvláště byla chvalitebná snaha mincmistra Mik. ze Schönfelda (od r. 1651.), o osobách, které i jak byly zaměstnány při minci. Sem tam vsuto je poučení o ražební technice tehdejší. Historické vypsání zakončeno jest přehledem skoro statistickým z let 1637.—1653., o mincích, které byly raženy, kolik vynesly užitku, kolik želez ražebních, od koho a zač bylo řezáno, vždy po čtvrtletích; pak soupis mincí soudobých z ostatních mincoven českých, moravských a slezských.

Následuje podrobný popis mincí Ferdinanda III., a to penězů korunovačnických i běžných, ze všech zemí koruny české. Jako přílohy jdou otisky listin z té doby, a seznamy úřednictva při minci.

Vylíčení korunovačnických a pamětních mincí Ferdinanda IV. († před otcem 1654.) činí přechod k delší kapitole o vývoji za Leopolda I., dosud neukončené. Za Leopolda úsilně jednáno bylo o nápravu měny; výsledky byly, že vyhlazena jest cizí lehká mince, zavedena drobná mince, jednostejná pro české i německé země císařovy, a pro stříbrnou měnu zaveden nový základ lipská hřivna.

Po širších příbězích počínají se zase paměti mincovny kutnohorské do roku 1695. Sešit obsahuje 20 tabulek, na nichž je 257 reprodukcí mincí Leopoldových.

O významu a ceně díla bylo by jen opakovati úsudky již pronesené.

Herold polski, czasopismo naukowe illustrowane, poświęcone heraldyce i sfragistice polskiej. Red. Dr. Franciszek Piekosiński. Krakow 1897. Roč. I., sešit 2.

Dr. Piekosiński odhodlal se vydávati heraldický časopis polský. Publikace má vycházeti čtyřikráte v roce v sešitech o šesti arších. Ježto sešit 1. vyžadoval značného nákladu na zinkografie a předplatitelů do určeného času sešlo se všech — 70, redaktor vydal dříve méně nákladný sešit 2., aby ušel výtkám netrpělivých.

Obsah článků, psaných vesměs od redaktora: Scipio czy Nadobowicz. Stať je vlastně pojednáním o indigenatu (našem inkolatu), o právním aktu, jímž cizí šlechtic přijat byl ve svazek šlechty domácí. První listinný příklad v privilegiu královském je z r. 1531.; nastává otázka, kterým řádem dalo se přijímání to dříve. Spisovatel učinil si theorii, že práva inkolatu druhdy nabýval cizí rod jen adoptací čili přijetím k erbů rodu domácího. Tvrzení své provází příkladem rodu vlaského Scipio Campo, jenž v XV. stol., jak podobá se, přijat byl k erbů od litevských Nadobowiczů.

Ve článku je zmínka, že prý čeští rodové vyhnaných Slavnikovců a Vršovců stali se zakladateli polských rodin Porajů a Rawiczův.

Herbarz Jana Karola Dachnowskiego. Popis erbovníka, vlastně jen materialu k dílu o erbech, jehož original nalézá se v bibliothéce hraběte Pusłowského v Krakově. — *Kamienie łuszyńskie*. V *Luszyne* v Mazovsku nalezeny byly monolithy, pokryté neznámým rytým písmem. Piekosiński domnívá se, že je to písmo východní, nejspíš gruzinské. — Pak otiskuje *Compendium*, herbarz rycerstwa litewskiego, jež napsal v pol. XVII. století kněz Wojtěch Kojalowicz S. J. Rukopis v museu Czartoryskich v Krakově. Známost, že erby polské mají svá zvláštní jména. V knize vyčítají se

abecedně (s malou výjimkou), poč. erbem *Abdaniec* až do *Korybut*. Vedle obrazu je popis, výčet rodin erbu užívajících a genealogické poznámky. Nás zajímá shoda některých znaků s erby českými. Ku př. erb *Drogosław* je česká zavíta střela, *Gozdawa* je lilie, znak ovšem dosti obecný. *Grabie* dle knihy té jsou přineseny z Čech, ale barvy jsou nesprávné.

Časopis byl by cenným a potřebným příspěvkem i v Polsku zanedbávané heraldické náuky. Vidíme však, že i u národa patnáctimilionového tyže obtíže badatelů v cestu se staví, jako u nás — nedostatek hmotného základu. Dr. *Piekosiński* stýská si již v tomto sešitě, že bude nucen ustati, sotva že počal, nepřibude-li odběratelův. Poněvadž do dnes dalších sešitů nemáme — smutná předzvěst patrně se vyplnila.

Brause Aug.: Feld-, Noth- u. Belagerungsmünzen von Deutschland, Oesterreich etc. Berlin 1897. Fol. 118 str., 148 tab. Cena 100 mark. Verlag Stargard. — Popis a obrazy kuriosních mincí. Zajímá nás 31 mincí *Fridricha Falckého* 1619.—20., 6 mincí stavů moravských z r. 1619. teresiánské peníze, raž. v Praze, košutovky, různé bankocedule soukromé z tohoto století.

Kudrnáč Václav: Úplný adresář průmyslového města Turnova. Třeboň 1897. Str. 206, 16°. Obsahuje stati *Dra. J. V. Šimáka*: Nástin dějin turnovských (vyšlo též o sobě). Některé zprávy starší o kamenářství. *Hrušnice*; pak anonymní (dílem nesprávné) články o kostelech v městě a okolí, o museu, o ceších, jich archivech a památkách.

Třetí zpráva musea turnovského. V Turnově 1897. Str. 84 v 8°. Obsahuje: *Šimák*: Privilegia města Turnova. (39 kusů z let 1335.—1775.) — *Zap a Šimák*: Staré pečeti turnovské. (Vyobr. 4 pečeti dosud neznámých a text. Poznámka, že znakem turnovským nejspíše není lev český ale valdštejský. *Kitzberger*: Zpráva odboru Národop. výstavy. — Zpráva musejní (popisná i programová, čísel inv. 4305).

Popis školního okresu plzeňského. Sestavilo učitelstvo s mapou. V Plzni 1896. Str. 235, 8°. — Mimo podrobná zeměpisná a statistická pojednání obsahuje články národopisné o stavení selském, kroji, obyčejích svatebních, ukázky dialektické. Praehistorickou dobu obšírně zpracoval *Fr. X. Franc*. Str. 132.—221. zajímá hist. přehled a speciální místopis.

Matoušek Petr: Paměti města Rovenska. S 5 vyobrazeními a mapkou. V Turnově. Nákladem V. Kudrnáče. Str. 160 v 16°. Data není, vydání bylo koncem r. 1895.

Monografie obsahuje 18 kapitol, zpracovaných místy nepřehledně: Týn, Rovensko a železářství, záležitosti náboženské a zavraždění *P. Burnatého* (sic). *Návštěva* partají voj. a reformace. Samostatnost města. Nová obdarování a další osudy města až do konce války bramborové. Nabytí privilegium (sic) od *M. Teresie* až po vykupování robot atd. Ostatní oddíly pojednávají o poměrech dob novějších.

Dílko má význam jako snůška materialu. Spisovatel omezil se výlučně na prameny lokální.

Ze Společnosti přátel starožitností českých v Praze.

Zpráva pokladní. Uveřejňujeme vždy výkaz jen nově přistouplých *P. T.* členů, darů peněžitých a obnosu za prodané publikace, pokud byly vydány nákladem Společnosti. Stvrzovati nebo uveřejňovati zaplacení příspěvku *P. T.* členů dřívě přistouplých není lze z nedostatku místa. V této zprávě jsou

uvedeny příspěvky, došedší od 4. června do 30. listopadu 1897. Pozdější budou uveřejněny v čísle příštím.

Za členy přispívající s obnosem zl. 2.— ročně přistoupili pp. K. J. Neumann, praktikant lékárný v Černém Kostelci a Růžička Přemysl, sládek v Jindř. Hradci, zl. 2.— na r. 1897.

Za členy činné s obnosem zl. 1.— ročně přistoupili tito P. T. pánové a korporace: Bachman Frant., učitel na Rychmburku; Hospodářsko-čtenářská beseda v Bilanech-Třibřichách; Remesl.-živnostenská beseda v Českém Brodě; Beseda budějovická v Č. Budějovicích; Remeslnická beseda v Nov. Bydžově; Čtenářská beseda v Čáslavi; Občansko-čtenářská beseda v Debrži; Hospodářská beseda v Dřínově; Bloch Emil v Sázavě; Brichta Mat., účetní na Přibrami, zl. 1.— na 1897. a dar zl. —20; Březina Karel, úředník zemské banky; Bubna Ferd., vrchní číšník; učitelské jednoty: Budeč Hořovická, Budeč jindřichohradecká ve Stráži, Budeč kuklenská, Budeč přibramská; Capek Jan, rolník v Nouměřicích; Čermák Josef v Hostouni; Důras Lad., rolník a starosta obce v Žižicích; Fatka Jos., stavitel ve Volšanech; Fuchs Fr., techn. adjunkt cukrov. v Pečkách; Hodek Frant. Jos., stavitel v Praze; Housa Bedř., pokladník měst. úřadu zálušního, zl. 1.— na 1897. a za publikace zl. 4.—; Hruďa Hugo, adm. příručí cukrovaru ve Zvoleněvsi; Jednota učitelská českého okresu trutnovského; Liter. jednota českých bohoslovců »Jirsík« v Č. Budějovicích; Kalousek V., technický adjunkt cukrov. ve Zvoleněvsi; Kašpar Mart., c. k. nadložorce fin. stráže ve Zvoleněvsi; Kazimír a Karel, Občansko-zábavní klub v Protivíně; učitelské jednoty: »Komenský« v Č. Budějovicích a v Semilech; Kosina Jan, monteur v Karlíně, na r. 1897. zl. 1.—, dar zl. —50; Krůta Alfr., c. k. berní adjunkt v Bělé u Bezděze; Kuchař, techn. adjunkt cukrov. v Pečkách; Kuttan K. V., spisovatel v Huti; Langweil Rich., továrník ve Slaném; Macharež André C. ve Zvoleněvsi; Marek Jindř., statkář v Netovicích; Martinec Fr., učitel v Ruprechticích; J. U. Dr. Melichar Václav; Mendík Fr., inženýr v Arnsbergu; Dr. Metelka Jindř., c. k. prof. na Kr. Vinohradech; Nebeský Ed., správce školy v Šemanovicích; Neumann Jindř., majitel reait v Slaném; Dr. Nováček Vojt., adjunkt zemsk. archivu, za publikace zl. 1.—, na r. 1897. zl. 1.—; Novák Frant., učitel ve Zvoleněvsi; Nový Mat., učitel ve Váp. Podole; Budislavský okrsek Učit. jednoty okresu litomyšlského; Pátek Ferd., c. k. praktikant na Kr. Vinohradech; Pekárek Arnošt, kontrolor cukrov. ve Zvoleněvsi; Pazderník Lamb., techn. chemik cukrov. ve Zvoleněvsi; Pikhart Václav, rukavičkář na Smíchově, po zl. 1.— na r. 1897. a 1898.; Riedl Karel, pokl. dráhy v Lánech; Sedláček Fr., správce školy v Liboci; Schmidt Fr., majetník kruh. cíhelný v Reporyji; Smrčka Ant., rolník ve Vrbici; Učitelský spolek v Klatovech; Steinz Václ., zemský inženýr při železničním oddělení; Stocký Aug., starosta města Blatné; Sýkora K., sluha zemské hl. pokladny; Syřiště Fr., říd. učitel ve Žlunicích; Šefrling Karel, úředník cukrovaru ve Zvoleněvsi; Šerý Vojtěch, assistent zemské účtárny; Šimáček Ferdinand, učitel v Bělé u Bezděze; Špirek Lad., magistr. ofiál; Štefáček Jos., vrchní inženýr a přednosta tratě ve Slaném; Štěpánek Ant., příručí cukrov. v Židovicích; Talácko Jan, rolník v Leštince; Tuša Josef, monteur na Smíchově, na r. 1897. zl. 1.—, dar zl. —50; Válek Ot., úředník Zemské banky; Zedníček Jan, sládek na Rychmburku; Zelenka Jaroslav, c. k. důchodní velkostatku ve Zvoleněvsi; Zoula Jan, lékárník ve Slaném, zl. 1.— na r. 1897. a dar zl. —50; Žipek Jos., říd. učitel v Repicích.

Za příčinou zdražení tisku jednak přestoupili z členů činných ku přispívajícím (s dopltkem zl. 1.—), jednak darovali k účelům Společnosti tito P. T. pánové a korporace: Batal Antonín, farář v Malkovicích, zl. —80; Beseda občanská v Hořovicích zl. —20; Cyterák Jos., správce školy v Čičovicích, zl. —20; Diviš Cístecký ze Šerlinku Václ., přednosta dráhy v Pardubicích, zl. 2.—; Dostál Frant., rolník v Morašicích, zl. —10; P. Dvořák Jan, kaplan v Unhošti, zl. —25; Feyerfeil Jarosl. V. v Plzni zl. 1.—; Fučík Jos. J., správce školy ve Lhotě Bradlecké, zl. —50; Funda Frant. ve Všechlepech zl. 1.—; Hájek Jan, kaplan v Jenišovicích, zl. —20; Hlaváček Boh., akad. sochař, zl. 1.—; Hofmeister Václ., c. k. báňský rada, zl. —50; Horák Ad., c. k. vrchní geometr ve Slaném, zl. —50; Prof. Dr. Chodounský Karel na

Smíchově, zl. 1.—; Chocholka Em., rada c. k. zem. soudu, zl. —50; Jelínek Ant., učitel v Mníšku, zl. —10; Jiroš Vikt., c. k. okr. zvěrolékař v Turíně, zl. —50; J. U. Dr. Kalandra Jarosl., c. k. pošt. sekretář na Kr. Vinohradech, zl. —50; Dr. Kalousek Jos., c. k. univ. prof., zl. 1.—; J. U. C. Klíma Alois, zl. —20; Kliment V., monteur na Žižkově, zl. —50; Klumpar Jan. c. k. gymn. říditel v Hradci Král., zl. 1.—; Kobliška Vlad., c. k. prof. v Roudnici, zl. —50; M. U. Dr. Kolář Jos. v Ročově, zl. 1.—; Košťál Fr., úředník buštěhr. dráhy, zl. —50; Košťál Josef, c. k. gymn. prof. v Novém Bydžově, zl. —20; Krásný Josef, říd. učitel ve Svojišicích, zl. —50; Kříž Vikt., c. k. notář v Blovicích, zl. 1.—; Lego Ant., farář v Jesenici, zl. —50; Lůžek Al., říd. učitel v Senkově, zl. —20; Lyer Jan, c. k. official cuk. daně v Židovicích, zl. —40; J. U. Dr. Martinek J., advokát v Sedlčanech, zl. 1.—; M. U. Dr. Mašek Alois, starosta města Klatov, zl. 1.—; Mayer Daniel, techn. stavitel v Horažďovicích, zl. —50; Multrus Jos Alb., lakýrník v Trnovanech, zl. —40; Náprstek K., statkář v Ruzyni, zl. —30; Pokorný R., učitel ve Stochově, zl. —28; Požarský Jarosl. v Radlicích, zl. —60; Ptáček Josef, beneficiát v Brandýse nad L., zl. —70; Ráž Jan V., hrab. správce v Slavětíně, zl. —50; Roubal Jos., inženýr na Kr. Vinohradech, zl. —20; Rádek Fr., učitel v Bělé, zl. —30; Rezacová K., učitelka, zl. —20; Sádlo Vil., správce parního mlýna v Prasedicích, zl. —50; Sklenčka O., kníž. adjunkt na Zbraslavi, zl. —20; Slavík Fr., rolník v Úřeticích, zl. 1.—; Slavík Prok., lékárník na Horách Kutných, zl. 1.—; Slavík V. O., c. k. gymn. říditel v Novém Bydžově, zl. —20; Smolík Fr., c. k. okr. sk. inspektor v Č. Budějovicích, zl. —50; Spolek křesť.-socialní v Unhošti, zl. —25; První vzáj. se podp. spolek staveb. dílovedoucích pro Prahu a okolí zl. 1.—; Stamfest B., katecheta ve Vysocanech, zl. —15; P. Straka Cyril A., kaplan v Radonicích, zl. 1.—; Svoboda Jos., děkan v Turnově, zl. 1.—; Svoboda z Finberka J. V., spisovatel v Hlinsku, zl. —50; Šlapák Frant., městský inženýr na Smíchově, zl. 1.—; Vanický Fr., majetník truhl. závodu ve Vídni, zl. 1.—; Vydra Št. K., učitel v Horažďovicích, zl. —20; Zimmermann Čeněk, mlynář ve Zruči, zl. —30.

Na celou »Heraldiku« předplatil p. Fr. Schmidt, majetník kruh. cihelny v Řeporyji; na díl I. p. Fr. X. Kodeš, techn. adjunkt cukrovaru ve Mšeném (zl. 250 a dar zl. —22).

Za publikace, vydané Společností, zaplatili P. T. pánové a korporace: Čihák Josef, městský tajemník v Jílovém, zl. 5.—; Fikar Em., sochař na Královských Vinohradech, zl. 1.—; professor Jan V. Krecar v Hradci Králové, zl. 3.—; Krondl Fr., farář v Poleni, zl. 250; Kroupa Antonín, úředník plynárny na Smíchově, zl. —25; Lučan Ad. na Žižkově zl. 1.—; Mišek Ant., arcivév. lesní ve St. Přerově, zl. 1.—; Patsch V., účetní ve St. Huti, zl. 1.—; Růžička Jarosl., mag. pharm. v Něm. Brodě, zl. —50; Sbor učít. při měst. škole v Strakonici, zl. 2.— a darem zl. —20; Schrotz Jindř. na Smíchově zl. —75; Svoboda Alois zl. 1.—; okresní výbor ve Vodňanech, zl. 5.—.

Za veškery dary upřímně děkujeme a prosíme za další přízeň. Oznamujeme, že kde není udáno jiného bydliště u výkazu P. T. členů, rozumíme vždy členy v Praze; u P. T. členů, kde není jinak oznámeno, rozumí se, že jest zaplacen členský příspěvek zl. 1.— na r. 1897. Členské příspěvky a dary peněžité budtež posílány podepsanému pokladníkovi.

V Praze, 30. listopadu 1897.

Ed. Bufka, t. č. pokladník,
Král. Vinohrady, Sázavská ul. č. 14 n.

Redaktor: Dr. J. V. Šimák.

Nákladem Společnosti přátel starožitností českých v Praze.

Tiskem F. Šimáčka v Praze.

Nebudíž přehlédnuto!

Časopis Společnosti přátel starožitností českých v Praze vychází čtyřikrát v roce a jest všem P. T. pp. členům z d a r m a zasilán. Vydání každého čísla bude vždy oznámeno v čelnějších časopisech denních a p. Neobdržené číslo budiž nejdéle ve 14 dnech po vydání reklamováno u jednatel A. B. Černého v Praze, I., na Perštýně, č. 6 nové. Na reklamace později došlé nelze mít zřetel, lze však jednotlivá čísla, pokud jsou na skladě, koupiti, a to čísla se přílohou znakovou po 50 kr., bez přílohy po 25 kr. Reklamace nebudtež ani zalepeny, ani frankovány.

Cinný člen Společnosti platí 1 zl., člen přispívající 2 zl., příznivec Společnosti 5 zl. nejméně ročně. Při zasílání členského příspěvku poštou nutno vždy připojiti o 3 kr. více na poplatek, který jest v Praze stanoven za doručení poukázky. Zakládající člen platí jednou pro vždy 50 zl. Na zasilku Časopisu mimo Rakousko nutno připlatiti ročně 30 kr. Kdož z P. T. členů přeje si legitimace, račiž zaslati pokladníkovi 15 kr. a bude mu zastána. Legitimace platí pouze rok a jest třeba vždy po uplynutí roku ji obnoviti. Veškeré příspěvky členské i dobrovolné dary přijímá *Ed. Bufka*, t. č. pokladník, Kr. V in o h r a d y, Sázavská ul. č. 14 nové. Příspěvky literární pro »Časopis«, dopisy týkající se Společnosti, jakož i dary do sbírek přijímá jednatel *Ant. B. Černý* v Praze, I., na Perštýně, č. 6. n., I. poschodí.

Všichni pp. členové mohou odebíratí **Památky archaeologické**, vydávané sl. Archaeologickým sborem, za snížené předplatné 3 zl. ročně. Poštou zl. 3.30 Taktéž možno za cenu sníženou obdržeti dřívější ročníky, pokud nejsou rozěbrány. Předplatné na ně budiž zasiláno přímo do expedice **Maticе České** v Praze, Václavské nám., kteráž s ochotou zašle seznam i cenu dřívějších ročníků.

Za levnější cenu mohou pp. členové odebíratí dílo **Kl. Čermáka »Mince království Českého za panování rodu Habsburského od r. 1526.«** Dosud vyšly 4 sešity: sešit I. v plné ceně zl. 1.50, sešit II. zl. 2.50, sešit III. zl. 2.50, sešit IV. zl. 2.50, sešit V. zl. 3.—. **Branišovy »Dějiny umění středověkého v Čechách«.** Plná cena zl. 3.30. **L. Šnajdra »Počátky předhistorického místopisu země České«.** Plná cena 80 kr. **Národopisný sborník okresu Hořického.** Cena subskripční zl. 4.—. Ceny snížené pro naše pp. členy oznámí jednatel A. B. Černý.

Stanovy Společnosti dostává každý z p. t. členů zdarma.

Nebudiž přehlédnuto!

Nákladem Společnosti přátel starožitností českých v Praze bylo vydáno:
První výroční zpráva Společnosti přátel starožitností českých v Praze
za správní rok 1889 — úplně rozebrána.

Druhá zpráva Společnosti přátel starožitností českých v Praze; v květnu
1890 — úplně rozebrána.

Rozpravy Společnosti přátel starožitností českých v Praze. («Zpráva
sv. III.) V Praze, 1892. Obsah: Dr. J. Matiegka: Zbuzanské pohřebiště. —
Soukup Jan: Hlemýžď v lebkách a kostech. — Pecenka Adolf: Románský kostel
v Mohelnici. (S vyobrazením.) — Inž. Herain Jan: Založení Nového Města
Pražského Karlem IV. — Ph. C. J. V. Šimák: Rodiny šlechtické i erbovní
v Mladé Boleslavi. — Vluka Josef: Stařečino vypravování mladším o dřívějších
sirkách a modách. — Košťál Josef: Slunce, měsíc a hvězdy v podání prosto-
národním. — Dr. Máchal Hanuš: O zazdívání lidí do staveb. — Soukup Jan:
Příspěvky bájeslovné. — Adámek K. V.: O muzeích krajinských a o statistice
muzejní. — Různé zprávy. Cena 80 kr., pro členy Společnosti 55 kr., poštou
o 5 kr. více.

Výstava Společnosti přátel starožitností českých v Praze, v památném
roce 1891. S 1 tabulkou světlotiskem. (Obsahuje popis veškerých vystavených
předmětů a seznam vystavovatelů.) Cena 30 kr., pro členy Společnosti 20 kr.,
poštou o 3 kr. více.

Časopis Společnosti přátel starožitností českých v Praze. Roč. I. (1893)
byl znova dotištěn a lze obdržeti úplný za 1 zl.; jednotlivá čísla, pokud stačí
zásoba, po 25 kr. — Roč. II. (1894) jest zcela rozebrán. Znaková příloha
počala vycházeti při čísle 2. ročníku II. — Ročník III. (1895) a IV. (1896) lze
obdržeti úplný se znakovou přílohou každý za 2 zl. — Znaková příloha, vy-
daná při roč. II. jest vydána znovu a stojí 1 zl. —

Při objednávce budiž obnos příslušný laskavě zaslán předem poštovní
poukázkou. Objednávky přijímá a vyřizuje *Eduard Bufka*, t. č. pokladník,
Král. Vinohrady, Sázavská ul. č. 14 nové.